

Απρίλιος 2024

Αυτό το Θεματικό Δελτίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο και δεν είναι εξαντλητικό

Προστασία ανηλίκων

Άρθρο 1 (Υποχρέωση σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου) της [Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου](#):

«Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη διασφαλίζουν σε **όλα τα πρόσωπα που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους** τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που καθορίζονται στο ... της παρούσας Σύμβασης.».

Σωματική τιμωρία

Τyger κατά Ηνωμένου Βασιλείου

25 Απριλίου 1978

Στο Isle of Man, ένα 15χρονο αγόρι υποβλήθηκε σε σωματική τιμωρία δυνάμει δικαστικής απόφασης, για πρόκληση απλής σωματικής βλάβης, κατόπιν επίθεσης σε βάρος μεγαλύτερου μαθητή στο σχολείο του. Υποχρεώθηκε να βγάλει το παντελόνι και το εσώρουχό του και να σκύψει πάνω από ένα τραπέζι. Στη συνέχεια τον κράτησαν δύο αστυνομικοί, ενώ ένας τρίτος αστυνομικός τον μαστίγωσε τρεις φορές.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκρινε ότι η εν λόγω τιμωρία συνιστά «θεσμοθετημένη βία», **κατά παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

A. κατά Ηνωμένου Βασιλείου (αριθ. προσφυγής 25599/94)

23 Σεπτεμβρίου 1998

Ένα κατά τα αναφερόμενα «δύσκολο» εννιάχρονο αγόρι είχε, κατ' επανάληψη και με ιδιαίτερη βία, δεχτεί χτυπήματα με ξύλινη ράβδο από τον πατριό του, που του προξένησαν μώλωπες και πόνο. Ο πατριός του παραπέμφθηκε σε δίκη για επίθεση που προκάλεσε απλή σωματική βλάβη, αλλά αθώωθηκε, καθώς η τότε ισχύουσα νομοθεσία της Αγγλίας, προέβλεπε τη δυνατότητα υπεράσπισης βάσει της «εύλογης τιμωρίας».

Το Δικαστήριο εκτίμησε ότι συγκεκριμένα τα παιδιά και άλλα ευάλωτα πρόσωπα, δικαιούνται προστασία με τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων αποτροπής τέτοιων μορφών κακομεταχείρισης. Διαπίστωσε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας) της Σύμβασης, καθώς η νομοθεσία της Αγγλίας δεν παρείχε επαρκή προστασία στο αγόρι.

Plarak και Άλλοι κατά Γερμανίας (αριθ. 11308/16 και 11344/16) και Wetjen και Άλλοι κατά Γερμανίας (αριθ. 68125/14 και 72204/14)

22 Μαρτίου 2018

Οι υποθέσεις αυτές αφορούσαν τη μερική ανάκληση ανάθεσης της γονικής μέριμνας και αφαίρεσης επιμέλειας παιδιών που ανήκαν στην Εκκλησία των Δώδεκα Φυλών (*Zwölf Stämme*), με τόπο διαμονής δύο κοινότητες στη Βαυαρία. Το 2012, ο Τύπος ανέφερε ότι τα μέλη της εκκλησίας τιμωρούσαν τα παιδιά τους με ραβδισμό. Οι αναφορές στη συνέχεια επιβεβαιώθηκαν από λήψη αρχαιακού υλικού κάμερας, που είχε κρυφά τοποθετηθεί σε μία από τις κοινότητες. Με βάση αυτές τις αναφορές του Τύπου, καθώς και δηλώσεις πρώην μελών της εκκλησίας, η επιμέλεια των παιδιών που ζούσαν στις κοινότητες αφαιρέθηκε με δικαστική απόφαση τον Σεπτέμβριο του 2013. Ενώπιον του Δικαστηρίου προσέφυγαν τέσσερις οικογένειες, μέλη της Εκκλησίας των Δώδεκα Φυλών. Η καταγγελία τους αφορούσε την εκδοθείσα εκ μέρους των γερμανικών δικαστηρίων απόφαση ανάκλησης ανάθεσης της γονικής μέριμνας και τη διάσπαση των οικογενειών τους.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε καμία παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης, εκτιμώντας τα γερμανικά δικαστήρια εξέτασαν σε δίκαιη και εύλογη βάση την κάθε υπόθεση προσφυγής ξεχωριστά και εξισορρόπησαν επιτυχώς τα συμφέροντα μεταξύ των γονέων και των παιδιών. Το Δικαστήριο συμφώνησε ειδικότερα με τα γερμανικά δικαστήρια ότι η έκθεση σε κίνδυνο συστηματικού και τακτικού ραβδίσματος των παιδιών δικαιολογούσε τη μερική αφαίρεση ανάθεσης της γονικής μέριμνας και την αφαίρεση της επιμέλειας. Οι αποφάσεις τους βασίστηκαν στην έκθεση σε κίνδυνο απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης, η οποία απαγορεύεται με απόλυτο τρόπο δυνάμει της Σύμβασης. Περαιτέρω, το Δικαστήριο τόνισε ότι τα γερμανικά δικαστήρια είχαν αναλύσει λεπτομερώς τους λόγους για τους οποίους δεν είχαν άλλη διαθέσιμη επιλογή για την προστασία των παιδιών. Ειδικότερα, οι γονείς παρέμειναν πεπεισμένοι κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας ότι η σωματική τιμωρία ήταν αποδεκτή και, ακόμη και αν οι ίδιοι συμφωνούσαν να μην καταφύγουν σε ραβδισμό, δεν υπήρχε τρόπος να διασφαλιστεί ότι δεν θα το έκαναν άλλα μέλη της κοινότητας.

Κρυφή βιντεοσκόπηση ανηλίκων

Söderman κατά Σουηδίας

12 Νοεμβρίου 2013 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης)

Η υπόθεση αφορούσε την απόπειρα κρυφής βιντεοσκόπησης ενός 14χρονου κοριτσιού από τον πατριό της ενώ ήταν γυμνή και την καταγγελία της ότι το ισχύον κατά τον κρίσιμο χρόνο σουηδικό νομικό σύστημα, δεν προέβλεπε απαγόρευση βιντεοσκόπησης ατόμου χωρίς τη συγκατάθεση του, δεν την προστάτευε από την παραβίαση του δικαιώματός στην προσωπικής της ακεραιότητα.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι η ισχύουσα κατά τον κρίσιμο χρόνο σουηδική νομοθεσία, δεν είχε εξασφαλίσει στην προσφεύγουσα την προστασία του δικαιώματος για σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής – με την πρόβλεψη ποινικής ή αστικής προσφυγής – κατά τρόπο σύμφωνο με τις διατάξεις της Σύμβασης. Η πράξη που τελέστηκε από τον πατριό της είχε παραβιάσει το δικαίωμα της στην προσωπική της ακεραιότητα και επιπλέον επιβαρυντικά συνέβαλλαν στην περίπτωση το γεγονός ότι ήταν ανήλικη, ότι το περιστατικό έλαβε χώρα στο σπίτι της και ότι ο δράστης ήταν πρόσωπο το οποίο δικαιωματικά και αναμενόμενα μπορούσε να εμπιστευτεί.

Ενδοοικογενειακή βία / κακοποίηση

Z. και Άλλοι κατά Ηνωμένου Βασιλείου (αριθ. 29392/95)

10 Μαΐου 2001 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης)

Η επιμέλεια τεσσάρων πολύ μικρών παιδιών/μωρών αφαιρέθηκε ολικώς, για τεσσεράμισι χρόνια, μετά την κατάθεση ανησυχητικών αναφορών στις κοινωνικές υπηρεσίες, σχετικά με την οικογένειά τους. Τα παιδιά υποβλήθηκαν σε αποτρόπαια μακροχρόνια παραμέληση και συναισθηματική κακοποίηση από τους γονείς τους κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου και τραυματίστηκαν σωματικά και συναισθηματικά. Βρέθηκαν σε διάφορες συνθήκες για παράδειγμα, κλειδωμένα στα δωμάτιά τους, να λερώνουν με τα περιττώματά τους τοίχους και να κλέβουν τρόφιμα από τους κάδους.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι το ισχύον σύστημα δεν είχε προστατεύσει τα παιδιά και ότι δεν υπήρχε πρόβλεψη αποτελεσματικής προσφυγής, **κατά παραβίαση των Άρθρων 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) **και 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) της Σύμβασης.

E. και Άλλοι κατά Ηνωμένου Βασιλείου (αριθ. 33218/96)

26 Νοεμβρίου 2002

Τρεις αδελφές και ο αδελφός τους, για πολλά χρόνια κακοποιήθηκαν σωματικά (και τα τέσσερα παιδιά) και σεξουαλικά (τα κορίτσια) από τον σύντροφο της μητέρας τους, ακόμα και μετά την σε βάρος του καταδικαστική απόφαση για επίθεση σε δύο από τα κορίτσια, όταν επέστρεψε για να ζήσει με την οικογένεια, παραβιάζοντας τους περιοριστικούς όρους απόλυσής του. Ο άνδρας ανάγκασε τα παιδιά, μεταξύ άλλων, να χτυπήσουν το ένα το άλλο με αλυσίδες και μαστίγια, μπροστά του και μερικές φορές μαζί του. Όλα τα κορίτσια υπέστησαν σοβαρή διαταραχή μετατραυματικού στρες και το αγόρι κατέληξε να αντιμετωπίζει προβλήματα προσωπικότητας.

Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες δεν είχαν προστατεύσει τα παιδιά, **κατά παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, και ότι δεν υπήρχε πρόβλεψη αποτελεσματικής προσφυγής, **κατά παραβίαση του άρθρου 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) της Σύμβασης.

Kontrovà κατά Σλοβακίας

31 Μαΐου 2007

Στις 2 Νοεμβρίου 2002, η προσφεύγουσα υπέβαλε καταγγελία κατά του συζύγου της για εγκληματική ενέργεια σε βάρος της, κατηγορώντας τον ότι της επιτέθηκε και τη χτύπησε με ηλεκτρικό καλώδιο. Στη συνέχεια, επέστρεψε στο αστυνομικό τμήμα με τον σύζυγό της προκειμένου να αποσύρει την καταγγελία, με τη συνεργασία της αστυνομίας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2002 ο σύζυγος σκότωσε την κόρη και τον γιο τους, που γεννήθηκαν το 1997 και το 2001 αντίστοιχα.

Το Δικαστήριο διαπίστωσε **παραβίαση του Άρθρου 2** (δικαίωμα στη ζωή) της Σύμβασης, λόγω της παράλειψης των αρχών να προστατεύσουν τη ζωή των παιδιών, και **παραβίαση του Άρθρου 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) της Σύμβασης, επειδή η μητέρα είχε στερηθεί τη δυνατότητα να αιτηθεί καταβολή αποζημίωσης.

Jurpala κατά Φινλανδίας

2 Δεκεμβρίου 2008

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την καταδικαστική απόφαση σε βάρος μιας γιαγιάς, για συκοφαντική δυσφήμιση του συζύγου της κόρης της, μετά την επίσκεψη σε γιατρό με τον τρίχρονο εγγονό της, εκφράζοντας υπόνοιες για πιθανό ξυλοδαρμό του από τον πατέρα του.

Το Δικαστήριο διαπίστωσε **παραβίαση του Άρθρου 10** (ελευθερία έκφρασης) της Σύμβασης. Κατά το Δικαστήριο, οι άνθρωποι θα πρέπει να μπορούν ελεύθερα να εκφράσουν υποψίες περί κακοποίησης παιδιών, σχηματισμένες καλή τη πίστει, εντός κατάλληλου πλαισίου διαδικασίας αναφοράς, χωρίς φόβο ποινικής καταδίκης ή υποχρέωσης καταβολής αποζημίωσης της προκληθείσας ζημίας ή δαπανών που πραγματοποιήθηκαν. Δεν υπήρχε καμία υπόνοια περί απειρίσκεπτης ενέργειας της προσφεύγουσας: αντιθέτως, ακόμη και ένας επαγγελματίας υγείας είχε καταλήξει ότι η υπόθεση θα έπρεπε να αναφερθεί στις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας ανηλίκων. Εν ολίγοις, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο περιορισμός του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης επί του θέματος θα μπορούσε να γίνει αποδεκτός ως αναγκαίος σε μια δημοκρατική κοινωνία. Στην περίπτωση της προσφεύγουσας, δεν είχαν παρασχεθεί επαρκείς λόγοι αιτιολόγησης της προσβολής του δικαιώματός της στην ελευθερία της έκφρασης και ως εκ τούτου, η προσβολή αυτή δεν ανταποκρίθηκε σε οποιαδήποτε «πιεστική κοινωνική ανάγκη».

E.S. και Άλλοι κατά Σλοβακίας (αριθ. 8227/04)

15 Σεπτεμβρίου 2009

Το 2001 η προσφεύγουσα εγκατέλειψε τον σύζυγό της και προσέφυγε σχετικά στην ποινική δικαιοσύνη για κακομεταχείριση της ίδιας και των παιδιών της (με χρονολογίες γέννησης 1986, 1988 και 1989) και για σεξουαλική κακοποίηση της μίας εκ των δύο θυγατέρων τους. Ο δράστης καταδικάστηκε για άσκησης βίας και σεξουαλική κακοποίηση δύο χρόνια αργότερα. Ωστόσο, το αίτημά της για έκδοση διαταγής απομάκρυνσης του συζύγου από την οικία τους απορρίφθηκε, καθώς το δικαστήριο έκρινε ότι η απόφαση περιορισμού της πρόσβασης του συζύγου της στην οικία, ήταν πέραν των αρμοδιοτήτων του (η ίδια θα μπορούσε να καταγγείλει την παραμονή του στο μίσθιο, μόνο κατόπιν έκδοσης διαζυγίου). Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα και τα παιδιά της αναγκάστηκαν να απομακρυνθούν από το φιλικό και οικογενειακό τους περιβάλλον και δύο από τα παιδιά έπρεπε να αλλάξουν σχολεία.

Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Σλοβακία δεν παρείχε στην προσφεύγουσα και στα παιδιά της την άμεσα, απαιτούμενη προστασία κατά της άσκησης βίας από τον σύζυγό της, **κατά παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) **και του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης.

M. και M. κατά Κροατίας (αριθ. 10161/13)

3 Σεπτεμβρίου 2015

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε διαμάχη σχετικά με επιμέλεια τέκνων, η οποία μεταξύ άλλων περιλάμβανε ισχυρισμούς περί κακοποίησης παιδιού από τον πατέρα. Οι προσφεύγοντες, το παιδί και η μητέρα του, κατήγγειλαν ειδικότερα τις αρχές της Κροατίας για παράλειψη αφαίρεσης της γονικής μέριμνας από τον πατέρα ώστε να αποτρέψουν περαιτέρω με αυτόν τον τρόπο, το ενδεχόμενο άσκησης ενδοοικογενειακής βίας.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης όσον αφορά την παράλειψη του Κράτους για έγκαιρη διερεύνηση των ισχυρισμών της μητέρας και το παιδιού περί κακομεταχείρισης και ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 3** όσον αφορά το παιδί και την υποχρέωση του Κράτους να το προστατεύσει από περαιτέρω κακομεταχείριση. Διαπίστωσε επιπλέον ότι **δεν υπήρξε καμία παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης όσον αφορά τη μητέρα και την υποχρέωση του Κράτους να προστατεύσει την κόρη της από περαιτέρω κακομεταχείριση και ότι υπήρξαν **δύο παραβιάσεις του Άρθρου 8**, λόγω της υπερβολικής διάρκειας της διαδικασίας σχετικά με την ανάθεση της επιμέλειας τόσο όσον αφορά τη μητέρα όσο και την κόρη και λόγω παράλειψης συμμετοχής της κόρης στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Το Δικαστήριο επισήμανε ειδικότερα ότι υπήρξαν σημαντικές καθυστερήσεις τόσο ως προς τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας που ασκήθηκε κατά του πατέρα όσο και της διαδικασίας σχετικά με την ανάθεση της επιμέλειας οι οποίες παραμένουν σε εκκρεμότητα για περισσότερα από τέσσερα χρόνια, χωρίς το παιδί να έχει ποτέ κληθεί να δώσει κατάθεση, σε οποιαδήποτε από τις διαδικασίες. Το Δικαστήριο εξεπλάγη ιδιαίτερα από το γεγονός ότι το παιδί, μισό χρόνο πριν κλείσει τα 14, δεν έχει ακόμη κληθεί σε ακρόαση κατά τη διαδικασία ανάθεσης της επιμέλειας και ως εκ τούτου, δεν έχει τη δυνατότητα να εκφράσει ενώπιον των δικαστηρίων την επιλογή του σχετικά με τον γονέα με τον οποίο θέλει να ζήσει. Η παρατεταμένη χρονική διάρκεια των εν λόγω διαδικασιών επιβάρυνε τη δεινή κατάσταση ενός τραυματισμένου παιδιού το οποίο, αν μη τι άλλο, λόγω της συγκρουσιακής σχέσης των γονέων του, υπέστη σοβαρή ψυχική οδύνη, που κατέληξε σε αυτοτραυματική συμπεριφορά.

Talpis κατά Ιταλίας

2 Μαρτίου 2017

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την άσκηση συζυγικής βίας σε βάρος της προσφεύγουσας, η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη δολοφονία του γιου της και την απόπειρα δολοφονίας εναντίον της ίδιας.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 2** (δικαίωμα στη ζωή) της Σύμβασης, λόγω της δολοφονίας του γιου της προσφεύγουσας και της απόπειρας δολοφονίας εναντίον της ίδιας. Διαπίστωσε ειδικότερα ότι οι ιταλικές αρχές, παραλείποντας να λάβουν άμεσα μέτρα σχετικά με την καταγγελία που υπέβαλε η προσφεύγουσα, είχαν παρεμποδίσει την εξέλιξη της ποινικής διαδικασίας, επιφέροντας μια κατάσταση ατιμωρησίας η οποία ευνοούσε την επανάληψη των πράξεων βίας οι οποίες στη συνέχεια οδήγησαν στην απόπειρα δολοφονίας της προσφεύγουσας και στον θάνατο του γιου της. Ως εκ τούτου, οι αρχές δεν τήρησαν την υποχρέωσή τους περί προστασίας της ζωής των εν λόγω προσώπων. Το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, λόγω της παράλειψης τήρησης εκ μέρους των αρχών, της υποχρέωσής τους για προστασία της προσφεύγουσας από πράξεις ενδοοικογενειακής βίας. Εν προκειμένω, επισήμανε ειδικότερα ότι η προσφεύγουσα είχε ζήσει με τα παιδιά της σε ένα περιβάλλον βίας αρκετά σοβαρής, ώστε να χαρακτηριστεί ως κακομεταχείριση και ότι ο τρόπος διεξαγωγής της ποινικής διαδικασίας εκ μέρους των δικαστικών αρχών υποδήλωνε παθητική στάση εκ μέρους τους, γεγονός ασυμβίβαστο με το Άρθρο 3. Τέλος, το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 14** (απαγόρευση των διακρίσεων) της Σύμβασης **σε συνδυασμό με τα Άρθρα 2 και 3**, διαπιστώνοντας ότι η προσφεύγουσα είχε πέσει θύμα διακρίσεων λόγω φύλου, εξαιτίας της αδράνειας των αρχών, οι οποίες είχαν υποτιμήσει την εν λόγω βία και ως εκ τούτου, επί της ουσίας την ενέκριναν.

D.M.D κατά Ρουμανίας (αριθ. 23022/13)

3 Οκτωβρίου 2017

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την ποινική διαδικασία που κίνησε ο προσφεύγων κατά του πατέρα του για άσκηση ενδοοικογενειακής βίας. Η επίμαχη ποινική διαδικασία, διήρκεσε πάνω από οκτώ χρόνια και κατέληξε στην καταδίκη του πατέρα για σωματική και ψυχική κακοποίηση του παιδιού του. Ο προσφεύγων κατήγγειλε ότι η εν λόγω διαδικασία ήταν αναποτελεσματική και ότι δεν είχε λάβει καμία αποζημίωση. Ειδικότερα, τα αποφαινόμενα σε τελευταίο βαθμό εθνικά δικαστήρια διαπίστωσαν ότι δεν όφειλαν να εξετάσουν το ζήτημα της αποζημίωσης, καθώς ούτε ο ίδιος ο προσφεύγων, ούτε ο εισαγγελέας είχαν υποβάλει σχετικό αίτημα ενώπιον των κατώτερων δικαστηρίων.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, επειδή η διαδικασία διερεύνησης σχετικά με τους ισχυρισμούς κακοποίησης είχε πολύ μακρά διάρκεια και είχε ακυρωθεί λόγω σοβαρών ελλείψεων. Συναφώς, υπενθύμισε ειδικότερα ότι τα Συμβαλλόμενα Κράτη οφείλουν να προσπαθήσουν να προστατεύσουν την αξιοπρέπεια των παιδιών και ότι στην πράξη, αυτό προϋποθέτει την ύπαρξη κατάλληλου νομικού πλαισίου για την προστασία των παιδιών από την ενδοοικογενειακή βία. Επί της παρούσας απόφασης, το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 6 παρ. 1** (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη) της Σύμβασης, επειδή τα εθνικά δικαστήρια δεν είχαν εξετάσει το βάσιμο της καταγγελίας του προσφεύγοντος σχετικά με τη μη καταβολή αποζημίωσης, παρά το γεγονός ότι υπήρχε σαφής διατύπωση στο εθνικό δίκαιο, περί υποχρέωσης έκδοσης απόφασης επί του θέματος της αποζημίωσης σε υποθέσεις που αφορούν ανήλικα, ακόμη και χωρίς το θύμα να έχει υποβάλει σχετικό επίσημο αίτημα.

Ένωση «Innocence en Danger» κατά Γαλλίας και Ένωση «Enfance et Partage» κατά Γαλλίας

4 Ιουνίου 2020

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε τον θάνατο ενός οκτάχρονου κοριτσιού το 2009, συνεπεία της κακοποίησης από τους γονείς της. Οι προσφυγές υποβλήθηκαν από δύο γαλλικές ενώσεις για την προστασία των παιδιών. Και οι δύο ενώσεις κατήγγειλαν ειδικότερα ότι οι γαλλικές αρχές δεν παρείχαν στο παιδί προστασία από τη γονεϊκή κακοποίηση. Η πρώτη προσφεύγουσα κατήγγειλε επίσης ότι απαιτείται να διαπιστωθεί η ύπαρξη βαρείας αμέλειας προκειμένου να στοιχειοθετηθεί ευθύνη του Κράτους για τη δυσλειτουργία του συστήματος απονομής δικαιοσύνης.

Το Δικαστήριο αποφάσισε να εξετάσει την πρώτη καταγγελία σύμφωνα με το Άρθρο 3 (απαγόρευση βασανιστηρίων και απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι αντικείμενο της επίδικης διαφοράς υπήρξε το ερώτημα κατά πόσον οι εθνικές αρχές θα έπρεπε να είχαν αντιληφθεί την κακομεταχείριση και να έχουν προστατεύσει το παιδί από τις πράξεις που οδήγησαν τελικά στον θάνατό του. Επί της παρούσας υπόθεσης, έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3**, διαπιστώνοντας ότι το ισχύον σύστημα άφησε το παιδί απροστάτευτο απέναντι στη σοβαρά κακοποιητική συμπεριφορά που υφίστατο από τους γονείς του, η οποία οδήγησε στον θάνατό του. Το Δικαστήριο επισήμανε ειδικότερα ότι «η αναφορά υποψίας κακομεταχείρισης» που εστάλη από έναν διευθυντή το 2008 είχε προκαλέσει τη θετική υποχρέωση του Κράτους για διεξαγωγή ερευνών. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα μέτρα που ελήφθησαν από τις αρχές, κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της εν λόγω αναφοράς και του θανάτου του παιδιού, δεν ήταν επαρκή για την προστασία του παιδιού απέναντι στη σοβαρά κακοποιητική συμπεριφορά που υφίστατο από τους γονείς του. Το Δικαστήριο πρόσθεσε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) της Σύμβασης. Ως προς την αγωγή αστικής ευθύνης που ασκήθηκε κατά του Κράτους για λόγους δυσλειτουργίας του δικαστικού συστήματος, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα ένωση «*Innocence en Danger*» δεν πληρούσε τις νόμιμες προϋποθέσεις, δεν αρκούσε για να διαπιστώσει ότι στο σύνολό της, η προσφυγή δεν ήταν «αποτελεσματική».

Penati κατά Ιταλίας

11 Μαΐου 2021

Ο γιος της προσφεύγουσας, ηλικίας οκτώ ετών κατά το διάστημα που συνέβησαν τα γεγονότα, θανατώθηκε από τον πατέρα του κατά τη διάρκεια μιας «προστατευόμενης» συνάντησης επικοινωνίας μεταξύ πατέρα και γιου, σε δημόσιο κτήριο που ανήκε στη δημοτική αρχή. Η επιμέλεια του παιδιού κατά το διάστημα εκείνο είχε ανατεθεί σε τμήμα κοινωνικής πρόνοιας το οποίο ήταν υπεύθυνο για τη διοργάνωση των συναντήσεων επικοινωνίας, εν μέσω έντονων συγκρούσεων μεταξύ των γονέων του παιδιού. Η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι οι εθνικές αρχές είχαν παραβιάσει τη θετική υποχρέωσή τους δυνάμει της Σύμβασης, παραλείποντας να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της ζωής του παιδιού της.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 2** (δικαίωμα στη ζωή) της Σύμβασης κατά το διαδικαστικό του σκέλους. Επισήμανε ειδικότερα ότι λαμβανομένων υπόψη όλων των αποδεικτικών στοιχείων που αποκτήθηκαν, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο αθώωσε τα τρία άτομα που αναγνωρίστηκαν από την προσφεύγουσα ως φέροντα την κύρια ευθύνη για τα γεγονότα. Το εν λόγω δικαστήριο είχε αποφασίσει ότι η επέλευση του κινδύνου δεν μπορούσε να είναι προβλέψιμη στην προκειμένη περίπτωση και ότι η ευθύνη των εργαζομένων στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών περιοριζόταν στη διασφάλιση της σωστής ανάπτυξης του παιδιού, χωρίς περαιτέρω επέκταση στη σωματική του ασφάλεια. Σε συνέχεια απόφασης του *Court of Appeal* (Εφετείου) που διαπίστωσε ότι η ποινική ευθύνη καταλογιζόταν σε ένα μόνο πρόσωπο, το *Court of Cassation* (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο) είχε αναιρέσει τη σχετική απόφαση χωρίς να ζητήσει επανεπίδικση της υπόθεσης και, με βάση ουσιαστικά τα ίδια επιχειρήματα με το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, είχε αθώωσε το εν λόγω πρόσωπο. Επιπλέον, αναφορικά με την αποτελεσματικότητα της έρευνας, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι αρχές είχαν λάβει τα εύλογα μέτρα που είχαν στη διάθεσή τους, προκειμένου να εξασφαλίσουν τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα γεγονότα. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι στο μέτρο που οι υποχρεώσεις που υπέχει το εγκαλούμενο

Κράτος συνιστούσαν υποχρέωση πρόβλεψης μέσων, όχι επίτευξης αποτελέσματος, το γεγονός ότι οι τρεις κατηγορούμενοι είχαν αθωωθεί δεν αρκούσε από μόνο του για να διαπιστώσει ότι η ποινική διαδικασία σχετικά με τον θάνατο του παιδιού δεν πληρούσε τις απαιτήσεις του Άρθρου 2 της Σύμβασης. Επιπλέον, η αστική διαδικασία που ασκήθηκε από την προσφεύγουσα είχε λήξει με την υπογραφή συμφωνίας φιλικού διακανονισμού μεταξύ των διαδίκων και της είχε καταβληθεί ένα σημαντικό ποσό.

Kurt κατά Αυστρίας

15 Ιουνίου 2021 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την καταγγελία της προσφεύγουσας ότι οι αυστριακές αρχές δεν είχαν προστατεύσει την ίδια και τα παιδιά της από την βιαιότητα του συζύγου της, γεγονός που κατέληξε στη δολοφονία του γιου τους. Υποστήριξε ειδικότερα ότι είχε ειδικά ενημερώσει την αστυνομία πως φοβόταν για τη ζωή παιδιών της.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 2** (δικαίωμα στη ζωή) της Σύμβασης επί της παρούσας υπόθεσης. Διαπίστωσε ότι οι αυστριακές αρχές είχαν επιδείξει εξαιρετική επιμέλεια, ως προβλεπόμενα, προκειμένου να ανταποκριθούν άμεσα στους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας περί ενδοοικογενειακής βίας, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το ειδικό πλαίσιο ενδοοικογενειακής βίας της υπόθεσης. Είχαν πραγματοποιήσει μια αυτοτελή, δυναμική και ολοκληρωμένη αξιολόγηση κινδύνου και είχαν εκδώσει εντολή απαγόρευσης επικοινωνίας με τον πατέρα και παροχής προστασίας του παιδιού. Η εν λόγω εκτίμηση κινδύνου δεν είχε υποδείξει πραγματικό και άμεσο κίνδυνο για τη ζωή του γιού της προσφεύγουσας. Κατά συνέπεια, δεν είχε δημιουργηθεί καμία υποχρέωση λήψης προληπτικών επιχειρησιακών μέτρων σε βάρος των αρχών, εν προκειμένω.

A.E. κατά Βουλγαρίας (αριθ. 53891/20)

23 Μαΐου 2023

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε καταγγελίες που υποβλήθηκαν σε εισαγγελικές αρχές της Βουλγαρίας ότι η προσφεύγουσα, ηλικίας τότε μόλις 15 ετών, υπήρξε θύμα ενδοοικογενειακής βίας, η οποία περιλάμβανε σωματική επίθεση, κλοτσιές και απόπειρα στραγγαλισμού, από τον 23χρονο άνδρα με τον οποίο ζούσε. Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ειδικότερα ότι το Κράτος δεν της παρείχε προστασία ενάντια στην ενδοοικογενειακή βία που υφίστατο και ότι διερεύνησε πλημμελώς τις σχετικές καταγγελίες της, καθώς και ότι είχε υποστεί διακρίσεις λόγω ηλικίας και φύλου.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι η Βουλγαρία δεν είχε θέσει σε εφαρμογή ένα αποτελεσματικό σύστημα ποινικοποίησης όλων των μορφών ενδοοικογενειακής βίας και παροχής επαρκών εγγυήσεων των δικαιωμάτων των θυμάτων. Επισήμανε ειδικότερα ότι στην προκειμένη περίπτωση, το Κράτος δεν είχε προστατεύσει επαρκώς την προσφεύγουσα είτε με νόμο - η νομοθεσία για την ενδοοικογενειακή βία ήταν ανεπαρκής - είτε εμπράκτως - οι εισαγγελείς δεν είχαν κινήσει ποινική διαδικασία παρά την ευάλωτη θέση στην οποία βρισκόταν η προσφεύγουσα και την εκ μέρους της αναφορά περί κατ' επανάληψης έκθεσης σε ενδοοικογενειακή βία. Το Δικαστήριο επισήμανε περαιτέρω ότι η Κυβέρνηση της Βουλγαρίας δεν κατάφερε να διαψεύσει τη θεσμική αδράνεια των αρχών. Δεδομένου ότι δεν ήταν απαραίτητο για την προσφεύγουσα να αποδείξει ότι υπήρξε θύμα ατομικών προκαταλήψεων εκ μέρους των αρχών, το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπήρξε επίσης **παραβίαση του Άρθρου 14** (απαγόρευση των διακρίσεων) της Σύμβασης **σε συνδυασμό με το Άρθρο 3** επί της εν λόγω προσφυγής.

Αποκλεισμός από επίσημο πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων

R.R. και Άλλοι κατά Ουγγαρίας (αριθ. 19400/11)

4 Δεκεμβρίου 2012

Η υπόθεση αφορούσε τον αποκλεισμό μιας οικογένειας (ενός Σέρβου πολίτη, κάτοικου Ουγγαρίας, της νόμιμης συμβίας του, πολίτη Ουγγαρίας και των τριών ανήλικων παιδιών τους) από ένα επίσημο πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων με την αιτιολογία ότι ο πατέρας, ενόσω παρέμενε φυλακισμένος, είχε διατηρήσει επαφή με εγκληματικές ομάδες. Η

οικογένεια ισχυρίστηκε ειδικότερα, ότι ο αποκλεισμός τους από το πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων τους είχε εκθέσει σε κίνδυνο αντιποίνων από τη μαφία, απειλητικό για τη ζωή τους.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 2** (δικαίωμα στη ζωή) της Σύμβασης, ως προς τη μητέρα και τα παιδιά. Διαπίστωσε ότι οι προσφεύγοντες είχαν αποκλειστεί από το πρόγραμμα στο οποίο είχαν αρχικά ενταχθεί, χωρίς η ουγγρική Κυβέρνηση να έχει αποδείξει ότι οι κίνδυνοι είχαν εξαιρεθεί και χωρίς να έχουν λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της ζωής τους. Το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα, ότι οι ουγγρικές αρχές είχαν δυνητικά εκθέσει τα παιδιά και τη μητέρα τους σε ενδεχόμενο εκδίκασης εγκληματικών κυκλωμάτων, που έθετε σε κίνδυνο τη ζωή τους. Περαιτέρω έκρινε πως **δυνάμει του Άρθρου 46** (υποχρεωτική ισχύς και εκτέλεση των αποφάσεων), η λήψη επαρκών μέτρων προστασίας της οικογένειας, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων ταυτοτήτων κάλυψης, στην περίπτωση που κριθεί απαραίτητο, ήταν υποχρεωτική.

Παρενόχληση από εκπαιδευτικούς

F.O. κατά Κροατίας (αριθ. 29555/13)

22 Απριλίου 2021

Ο προσφεύγων, μαθητής δημοσίου σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά τον κρίσιμο χρόνο, υπέστη μια σειρά προσβολών από τον καθηγητή μαθηματικών του. Η καταγγελία του αφορούσε την παρενόχληση που υπέστη από τον καθηγητή του στο σχολείο και την ανεπαρκή ανταπόκριση των αρμόδιων εθνικών αρχών.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι κρατικές αρχές δεν είχαν ανταποκριθεί με την απαιτούμενη επιμέλεια στους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος περί παρενόχλησης στο σχολείο.

Λήψη συνέντευξης χωρίς γονική συγκατάθεση

I.V.T. κατά Ρουμανίας (αριθ. 35582/15)

1 Μαρτίου 2022

Η υπόθεση αφορούσε τη λήψη τηλεοπτικής συνέντευξης από ένα ανήλικο κορίτσι, χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση των γονέων του ή τη λήψη κατάλληλων μέτρων για την προστασία της ταυτότητάς του. Η συνέντευξη η οποία αφορούσε τον θάνατο ενός συμμαθητή της, είχε ως επακόλουθα, περιστατικά εκφοβισμού σε βάρος της και άσκησης συναισθηματικής πίεσης.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι τα εθνικά δικαστήρια δευτέρου βαθμού, επί της παρούσας υπόθεσης, είχαν μόνο επιφανειακά σταθμίσει το ζήτημα του δικαιώματος της προσφεύγουσας στην ιδιωτική ζωή και του δικαιώματος του ραδιοτηλεοπτικού φορέα στην ελεύθερη έκφραση. Δεν είχαν λάβει δεόντως υπόψη το γεγονός ότι το παιδί ήταν ανήλικο, απέχοντας από την υποχρέωσή τους να προστατεύσουν το δικαίωμά του στην ιδιωτική ζωή. Ειδικότερα, όσον αφορά την ίδια τη συνέντευξη, το Δικαστήριο εκτίμησε ότι επρόκειτο για θέμα δημοσίου ενδιαφέροντος. Ωστόσο, η προσφεύγουσα ήταν ανήλικη και έτσι η λήψη γονικής συγκατάθεσης - η οποία δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ - έπρεπε να σταθμιστεί έναντι αυτού. Το Δικαστήριο επισήμανε ειδικότερα ότι το κανονιστικό πλαίσιο του *National Audiovisual Council* (Εθνικό Συμβούλιο Οπτικοακουστικών Μέσων) ανέφερε ότι «το δικαίωμα του ανηλίκου στην ιδιωτική του ζωή και την ιδιωτική του εικόνα υπερισχύει έναντι της ανάγκης για πληροφόρηση, ειδικά στην περίπτωση ανηλίκου που θεωρείται ότι βρίσκεται σε δύσκολη θέση». Παρατήρησε ότι τα εθνικά δικαστήρια είχαν διαπιστώσει ότι η προσφεύγουσα εμφάνιζε σοβαρά συμπτώματα θλίψης και οδύνης μετά τη μετάδοση της εκπομπής. Το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι ακόμη και όταν ο σκοπός ενός δημοσιεύματος ήταν να συμβάλει στον δημόσιο διάλογο, η αποκάλυψη προσωπικών στοιχείων - όπως η ταυτότητα ενός ανηλίκου παιδιού, που υπήρξε μάρτυρας σε ένα δραματικό γεγονός - δεν έπρεπε να υπερβαίνει τη διακριτική ευχέρεια του συντάκτη και έπρεπε να είναι δικαιολογημένη. Η εκτίμηση των εν λόγω παραμέτρων ήταν υψίστης σημασίας στην υπό κρίση υπόθεση,

κατά την οποία το Δικαστήριο εξέφρασε αμφιβολίες ως προς τη συνάφεια των απόψεων ενός παιδιού που δεν ήταν μάρτυρας του επίμαχου συμβάντος, σε μια συζήτηση δημοσίου ενδιαφέροντος.

Έκθεση ανηλίκου σε βίαιη σύλληψη γονέα

[Α κατά Ρωσίας \(αριθ. 37735/09\)](#)¹

12 Νοεμβρίου 2019

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι είχε τραυματιστεί από τη βίαιη σύλληψη του πατέρα της από την αστυνομία όταν ήταν εννέα ετών. Η προσφεύγουσα υποστήριξε ειδικότερα ότι η σύλληψη είχε πραγματοποιηθεί κοντά στο σχολείο της και ως εκ τούτου, οι αρχές θα έπρεπε να είχαν προβλέψει την πιθανότητα να είναι παρούσα. Ισχυρίστηκε επίσης ότι η προκαταρκτική εξέταση για το περιστατικό ήταν επιφανειακή και ανεπαρκής.

Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ήταν αξιόπιστοι. Περαιτέρω επισήμανε ότι οι αστυνομικοί οι οποίοι όφειλαν να είναι σωστά ενημερωμένοι για την παρουσία ή την πιθανότητα παρουσίας της προσφεύγουσας στο σημείο της επιχείρησης, δεν είχαν λάβει υπόψη τα συμφέροντά της κατά τον σχεδιασμό και την εκτέλεση της επιχείρησης εναντίον του πατέρα της, εκθέτοντας την σε σκηνή βίας. Το γεγονός αυτό την είχε επηρεάσει πολύ σοβαρά, καθώς είχε υποφέρει ιδιαίτερα από νευρολογική διαταραχή και διαταραχή μετατραυματικού στρες για αρκετά χρόνια μετά. Κατ' εκτίμηση του Δικαστηρίου, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα υπήρξε μάρτυρας ενός τέτοιου βίαιου περιστατικού, ισοδυναμούσε με κακομεταχείριση την οποία οι αρχές δεν μπόρεσαν να αποτρέψουν, **κατά παραβίαση των υποχρεώσεών τους δυνάμει του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης. Το Δικαστήριο έκρινε επίσης, ότι υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 3 της Σύμβασης, κατά το διαδικαστικό σκέλος του, λόγω της έλλειψης αποτελεσματικής διερεύνησης για το περιστατικό. Συναφώς, διαπίστωσε ότι η απλή διεξαγωγή προκαταρκτικής εξέτασης, η οποία δεν ακολουθήθηκε από προκαταρκτική έρευνα, δεν επαρκούσε για να ανταποκριθούν οι αρχές στις απαιτήσεις μιας αποτελεσματικής διερεύνησης αξιόπιστων ισχυρισμών περί κακομεταχείρισης από την αστυνομία δυνάμει του Άρθρου 3 της Σύμβασης.

1. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου («η Σύμβαση»).

Βλέπε επίσης:

[Dokukiny κατά Ρωσίας](#)²

24 Μαΐου 2022

Κακομεταχείριση από εκπαιδευτικούς

[V.K. Ρωσίας \(αριθ. 68059/13\)](#)³

7 Μαρτίου 2017

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την κακομεταχείριση που υπέστη ένα τετράχρονο αγόρι από τους εκπαιδευτικούς του σε δημόσιο νηπιαγωγείο, με αποτέλεσμα να αναπτύξει νευρολογική διαταραχή. Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ειδικότερα ότι οι εκπαιδευτικοί του: του είχαν χορηγήσει με βία αντιβιοτικές οφθαλμικές σταγόνες χωρίς ιατρική συνταγή ή τη συγκατάθεση των γονέων του, τον είχαν κλειδώσει στις τουαλέτες χωρίς φως, λέγοντάς του ότι θα τον έτρωγαν αρουραίοι, τον είχαν εξαναγκάσει να σταθεί στην είσοδο του νηπιαγωγείου φορώντας μόνο τα εσώρουχά του, με τα χέρια ψηλά, για παρατεταμένες περιόδους, και κάποια φορά έκλεισαν το στόμα του με κολλητική ταινία. Ισχυρίστηκε επίσης ότι η επακόλουθη διερεύνηση των ισχυρισμών του ήταν αναποτελεσματική.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης όσον αφορά τόσο την κακομεταχείριση του νεαρού αγοριού από τους εκπαιδευτικούς του όσο και την αναποτελεσματική έρευνα των αρχών ως προς τους ισχυρισμούς του. Παρατήρησε ειδικότερα ότι η αναφορά του προσφεύγοντος για την κακοποίηση ήταν λεπτομερής, συνεπής και επιβεβαιωμένη από έναν βοηθό διδασκαλίας, ορισμένους γονείς άλλων μαθητών στο σχολείο και κάποια έκθεση μιας ομάδας εμπειρογνομόνων. Επιπλέον, διαπίστωσε ότι η κακοποίηση ήταν αρκετά σοβαρή ώστε να θεωρηθεί απάνθρωπη και εξευτελιστική. Το Δικαστήριο έλαβε υπόψη την εξαιρετικά νεαρή ηλικία του προσφεύγοντος κατά τον κρίσιμο χρόνο, το είδος των ποινών που του επιβλήθηκαν για αρκετές τουλάχιστον εβδομάδες, το γεγονός ότι οι ποινές αυτές, οι οποίες προέρχονταν από εκπαιδευτικούς, σε θέση εξουσίας και άσκησης ελέγχου απέναντί του, είχαν ως στόχο να τον εκπαιδεύσουν με ταπεινωτικές και υποτιμητικές πρακτικές και τις μακροχρόνιες σε βάρος του συνέπειες, με τη μορφή μιας μετατραυματικής νευρολογικής διαταραχής. Επιπλέον, το Δικαστήριο επισήμανε ότι τα περιστατικά κακομεταχείρισης έλαβαν χώρα, ενώ ο προσφεύγων βρισκόταν υπό την αποκλειστική επιμέλεια δημόσιου νηπιαγωγείου το οποίο, ρυθμιζόμενο και εποπτευόμενο από το Κράτος, εκπλήρωνε την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας γενικού συμφέροντος για τη φροντίδα και την εκπαίδευση των μικρών παιδιών. Κατά συνέπεια, το Κράτος έφερε άμεση ευθύνη για την κακοποιητική συμπεριφορά των εκπαιδευτικών απέναντι στον αιτούντα. Τέλος, η επί τριετίας καθυστέρηση στην έναρξη ποινικής έρευνας των ισχυρισμών του προσφεύγοντος για κακομεταχείριση, είχε σημαντικά αρνητικές επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα της έρευνας, η σοβαρότερη συνέπεια της οποίας ήταν ότι η δίωξη για διάπραξη αδικήματος εκ μέρους των εκπαιδευτικών, είχε παραγραφεί.

2. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

3. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Ακούσια τοποθέτηση σε ψυχιατρικό νοσοκομείο

V.I. κατά Μολδαβίας (αριθ. 38963/18)

26 Μαρτίου 2024⁴

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την τοποθέτηση ενός ορφανού αγοριού που θεωρήθηκε ότι είχε μια ήπια διανοητική αναπηρία, σε ψυχιατρικό νοσοκομείο παρά τη θέλησή του. Κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα βρισκόταν υπό κρατική φροντίδα. Μετά τη λήξη της τοποθέτησης, θεωρητικής διάρκειας τριών εβδομάδων, παρέμεινε εκεί για τέσσερις μήνες ακόμα, χωρίς να τον επισκεφτεί κανείς ή κάποιος να τον πάρει από εκεί, λαμβάνοντας θεραπεία με νευροληπτικά και αντιψυχωσικά φάρμακα. Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι η τοποθέτηση αυτή και η θεραπεία στην οποία υποβλήθηκε, σε συνδυασμό με τις συνθήκες που επικρατούσαν στο νοσοκομείο και τη συμπεριφορά του ιατρικού προσωπικού και άλλων ασθενών, ισοδυναμούσαν με κακομεταχείριση. Η καταγγελία του αφορούσε την αναποτελεσματική έρευνα επί των ισχυρισμών του η οποία όπως ισχυρίστηκε, οφειλόταν στο κοινωνικό στίγμα και στις διακρίσεις κατά των ατόμων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες και στην έλλειψη εναλλακτικών λύσεων παροχής φροντίδας.

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης όσον αφορά την έλλειψη αποτελεσματικής έρευνας, **παραβίαση του Άρθρου 3** όσον αφορά την ακούσια τοποθέτηση του προσφεύγοντος σε ψυχιατρικό νοσοκομείο και τη θεραπεία στην οποία υποβλήθηκε εκεί, **παραβίαση του Άρθρου 14** (απαγόρευση των διακρίσεων) της Σύμβασης σε **συνδυασμό με το Άρθρο 3**, και **παραβίαση του Άρθρου 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) της Σύμβασης **σε συνδυασμό με τα Άρθρα 3 και 14**. Το Δικαστήριο Διαπίστωσε ειδικότερα ότι οι αρχές δεν είχαν διερευνήσει τις συνθήκες υπό τις οποίες ο προσφεύγων είχε τοποθετηθεί στο ψυχιατρικό νοσοκομείο και κατά πόσον είχαν τηρηθεί οι σχετικές νομικές εγγυήσεις που αφορούν την ακούσια τοποθέτηση και τη θεραπεία ψυχιατρικών διαταραχών και κατά πόσον είχαν τηρηθεί οι σχετικές νομικές εγγυήσεις όσον αφορά την ακούσια τοποθέτηση και τη θεραπεία ψυχιατρικών διαταραχών και κατά πόσον υπήρχε κάποια αιτιολόγηση εισαγωγής του ασθενούς στο νοσοκομείο προκειμένου να υποβληθεί στη συγκεκριμένη θεραπεία. Δεν είχαν προσπαθήσει να διευκρινίσουν την επίδραση της θεραπείας με νευροληπτικά και αντιψυχωσικά στον ασθενή, ούτε αν η θεραπεία αυτή ήταν ιατρικώς ενδεδειγμένη ή αν είχε απλώς χρησιμοποιηθεί ως χημικό μέσο συγκράτησης. Επιπλέον, η έρευνα δεν είχε λάβει υπόψη το ευάλωτο του προσφεύγοντος, την ηλικία του ή τις επιμέρους καταγγελίες του που σχετίζονται με θέματα αναπηρίας. Το Δικαστήριο επισήμανε επιπλέον, επί της παρούσας υπόθεσης, ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της Μολδαβίας δεν ήταν όσο ισχυρό χρειαζόταν, ώστε να ανταποκριθεί στο κρατικό καθήκον («θετική υποχρέωση») περί αποτελεσματικής θέσπισης και εφαρμογής ενός συστήματος προστασίας των ατόμων με νοητική αναπηρία γενικά, και ιδίως των παιδιών που στερούνταν γονικής μέριμνας, έναντι σοβαρών παραβιάσεων της ακεραιότητάς τους. Διαπιστώνοντας ότι η υπόθεση αποκάλυψε ένα συστημικό πρόβλημα, το Δικαστήριο αποφάσισε, σύμφωνα με το **Άρθρο 46** (υποχρεωτική ισχύς και εκτέλεση των αποφάσεων) της Σύμβασης, ότι ήταν υποχρέωση της Δημοκρατίας της Μολδαβίας να προβεί στη λήψη γενικών μέτρων για την επίλυση των προβλημάτων που οδήγησαν στη γενεσιουργό αιτία των διαπιστούμενων παραβιάσεων και για την αποτροπή παρόμοιων παραβιάσεων στο μέλλον.

4. Η απόφαση αυτή θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο Άρθρο 44 παρ. 2 (οριστικές αποφάσεις) της [Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου](#).

Μέτρα σχετικά με τοποθετήσεις

Scozzari και Giunta κατά Ιταλίας

13 Ιουλίου 2000 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης)

Τον Σεπτέμβριο του 1997 οι δύο γιοι/εγγονοί των προσφευγόντων, με χρονολογίες γέννησης το 1987 και το 1994, τοποθετήθηκαν με δικαστική απόφαση στη στέγη ανηλίκων «Il Forteto», όπου – σύμφωνα με όσα γνώριζε το εθνικό δικαστήριο – δύο από τους βασικούς υπεύθυνους και συνιδρυτές είχαν καταδικαστεί για σεξουαλική κακοποίηση τριών ατόμων με αναπηρία που είχαν υπό τη φροντίδα τους. Πριν από την τοποθέτησή του στη στέγη, το μεγαλύτερο αγόρι είχε υποστεί σεξουαλική κακοποίηση από κοινωνικό λειτουργό που ήταν παιδόφιλος.

Το Δικαστήριο έκρινε ιδίως ότι **υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης ως προς την επ' αόριστο τοποθέτηση των αγοριών στο «Il Forteto». Επισήμανε ειδικότερα, ότι η απουσία οποιουδήποτε χρονικού περιορισμού στην εντολή ανάθεσης επιμέλειας, η αρνητική επιρροή των υπευθύνων στα παιδιά που διέμεναν στο «Il Forteto», σε συνδυασμό με τη στάση και τη συμπεριφορά των κοινωνικών υπηρεσιών, ωθούσαν τα παιδιά της πρώτης προσφεύγουσας σε μη αναστρέψιμη ρήξη δεσμού με τη μητέρα τους και στην επί μακρόν ένταξή τους στο «Il Forteto».

Nencheva και Άλλοι κατά Βουλγαρίας

18 Ιουνίου 2013

Δεκαπέντε ανήλικα παιδιά και νεαρά ενήλικα άτομα απεβίωσαν κατά το διάστημα μεταξύ Δεκεμβρίου 1996 και Μαρτίου 1997, σε μια στέγη προστασίας νέων με σωματική και ψυχική αναπηρία στο χωριό Dzshurkono, συνεπεία συνθηκών χαμηλής θερμοκρασίας και έλλειψης τροφίμων, φαρμάκων και ειδών πρώτης ανάγκης. Ο διευθυντής της στέγης, έχοντας διαπιστώσει τα προβλήματα, είχε προσπαθήσει πολλές φορές ανεπιτυχώς να ειδοποιήσει όλους τους δημόσιους οργανισμούς που είχαν άμεση ευθύνη για τη χρηματοδότηση της στέγης και οι οποίοι θα μπορούσαν, κατά τα αναμενόμενα, να αναλάβουν δράση.

Το Δικαστήριο διαπίστωσε **παραβίαση του Άρθρου 2** (δικαίωμα στη ζωή) της Σύμβασης, δεδομένου ότι οι αρχές δεν ανταποκρίθηκαν στο καθήκον τους για προστασία της ζωής των ευάλωτων παιδιών που τέθηκαν υπό τη φροντίδα τους, έναντι μιας σοβαρής και άμεσης απειλής. Οι αρχές παρέλειψαν επίσης να διεξάγουν μια αποτελεσματική επίσημη έρευνα για τα θανατηφόρα περιστατικά, που συνέβησαν κάτω από πολύ ιδιαίτερες περιστάσεις.

Jessica Marchi κατά Ιταλίας

27 Μαΐου 2021

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την απόφαση του Δικαστηρίου Ανηλίκων να άρει την προ υιοθεσίας απόφαση τοποθέτησης σε οικογένεια, ενός παιδιού, η αναδοχή του οποίου είχε προσωρινά ανατεθεί στην προσφεύγουσα. Η απόφαση εκδόθηκε μετά τη σύλληψη του συζύγου της με τις κατηγορίες της παιδικής πορνογραφίας και της σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων. Η καταγγελία της προσφεύγουσας αφορούσε ειδικότερα την απομάκρυνση του παιδιού του οποίου προσωρινά, για ένα έτος, είχε αναλάβει την αναδοχή, στο πλαίσιο προ υιοθεσίας απόφασης τοποθέτησης σε οικογένεια, «με συμπεριλαμβανόμενο νομικό κίνδυνο».

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε καμία παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα στην οικογενειακή και ιδιωτική ζωή) της Σύμβασης, στην εν λόγω προσφυγή. Αφού διαπίστωσε ότι τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης εντάσσονταν στο πεδίο της ιδιωτικής ζωής της προσφεύγουσας, το Δικαστήριο επισήμανε ότι τα Εθνικά Δικαστήρια είχαν αποφασίσει ότι δεν ήταν προς το συμφέρον του παιδιού να συνεχίσει να διαμένει στην οικογένεια της προσφεύγουσας. Στις δικαστικές αρχές είχε ανατεθεί το δύσκολο και ευαίσθητο έργο της επίτευξης δίκαιης στάθμισης μεταξύ των διακυβευόμενων ανταγωνιστικών συμφερόντων, σε μια σύνθετη υπόθεση και κινήθηκαν με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, ιδιαιτέρως την ατομική ανάγκη του για ασφάλεια. Η ίδια η προσφεύγουσα είχε τη δυνατότητα να συμμετάσχει στη διαδικασία, είχε πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα που την αφορούσαν, χωρίς κατά συνέπεια να έχει στερηθεί επαρκή συμμετοχή στη διαδικασία λήψης απόφασης σχετικά με την άρση της αρχικής απόφασης τοποθέτησης του παιδιού στην οικία της.

I.G.D. κατά Βουλγαρίας (αριθ. 70139/14)

7 Ιουνίου 2022

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε ανήλικο αγόρι το οποίο είχε τοποθετηθεί σε ειδικά ιδρύματα από το 2011 έως το 2015, λόγω διάπραξης μιας σειράς αδικημάτων. Κατά τον χρόνο της αρχικής του τοποθέτησης ο προσφεύγων ήταν 11 ετών. Το 2015, μετά το πέρας του μέγιστου επιτρεπτού χρονικού διαστήματος σύμφωνα με τον νόμο, τοποθετήθηκε σε «δομές προστατευόμενης φιλοξενίας». Υποστήριξε ειδικότερα ότι η τοποθέτησή του στα κοινωνικοπαιδαγωγικά οικοτροφεία, μια διάσταση της οποίας ήταν η έλλειψη ουσιαστικής επαφής με τη μητέρα του, ισοδυναμούσε με παραβίαση του δικαιώματός του για σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής του ζωής.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής), **αυτοτελώς και σε συνδυασμό με το Άρθρο 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι βουλγαρικές αρχές δεν είχαν αξιολογήσει το κριτήριο του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού στην παρούσα υπόθεση, ότι στην επίμαχη διαδικασία δεν συγκαταλέγονταν εγγυήσεις ανάλογες προς τη σοβαρότητα της παρέμβασης και τη σημασία των διακυβευόμενων συμφερόντων και ότι οι εθνικές αρχές δεν είχαν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους για λήψη μέτρων που θα διευκόλυναν την επανασύνδεση της μητέρας και του παιδιού και τη συμμόρφωση με τις εξατομικευμένες περιστάσεις που αφορούσαν το παιδί. Το Δικαστήριο επισήμανε ιδιαίτερα ότι το πρωταρχικό κίνητρο των αρχών ήταν να τιμωρήσουν τον προσφεύγοντα για την αποκλίνουσα, κατά την άποψή τους, συμπεριφορά του. Εν προκειμένω, παρατήρησε ότι ο προσφεύγων – ένας έφηβος, σε βασικό στάδιο ψυχοκοινωνικής εξέλιξης, του οποίου η μητέρα αγωνιζόταν να ανταποκριθεί στις γονεϊκές της ευθύνες – είχε τοποθετηθεί σε οικοτροφείο στο οποίο είχε ανατεθεί η επιμέλειά του, χωρίς καμία πραγματική προσπάθεια εξεύρεσης λιγότερο παρεμβατικών μέτρων, κατάλληλων για την εν λόγω υπόθεση. Σε ένα πλαίσιο όπου ο πρωταρχικός στόχος ήταν η προστασία των δικαιωμάτων τρίτων, οι αρχές δεν έκριναν απαραίτητο να αναλύσουν τις περιστάσεις του προσφεύγοντος, μετά την κακοποίηση που υπέστη μετά την τοποθέτησή του για πρώτη φορά σε οικοτροφείο. Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε επίσης **παραβίαση του Άρθρου 5 παρ. 4** (δικαίωμα να αποφασιστεί σε σύντομη προθεσμία η νομιμότητα της κράτησης από δικαστήριο) της Σύμβασης στην παρούσα υπόθεση, διαπιστώνοντας ότι το βουλγαρικό δίκαιο δεν προέβλεπε σύστημα αυτόματης περιοδικής επανεξέτασης, διενεργούμενης από δικαστήριο, της επίμαχης, προσωρινής κράτησης. Κατά συνέπεια, η αναγκαιότητα της συνέχισης της παραμονής του προσφεύγοντος σε κοινωνικοπαιδαγωγικό οικοτροφείο δεν είχε επανεξεταστεί από τις αρχές ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Προστασία στοχοποίησης από παιδόφιλους μέσω Διαδικτύου

K.U. κατά Φινλανδίας (αριθ. 2872/02)

2 Δεκεμβρίου 2008

Τον Μάρτιο του 1999, αναρτήθηκε αγγελία σε ιστότοπο γνωριμιών στο Διαδίκτυο εξ ονόματος ενός 12χρονου αγοριού, η οποία περιείχε σύνδεσμο προς την ιστοσελίδα του αγοριού, αναφέροντας ότι αναζητούσε μια στενή σχέση με αγόρι της ηλικίας του ή μεγαλύτερο «για να του δείξει τον τρόπο». Το αγόρι ενημερώθηκε για την αγγελία μόνο όταν έλαβε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα από έναν ενδιαφερόμενο άνδρα. Ο πάροχος υπηρεσιών αρνήθηκε να αποκαλύψει την ταυτότητα του υπευθύνου, ισχυριζόμενος ότι η εν λόγω πράξη θα συνιστούσε παραβίαση της εμπιστευτικότητας. Τα δικαστήρια της Φινλανδίας έκριναν ότι ο πάροχος υπηρεσιών δεν ήταν νομικά υπόχρεος να αποκαλύψει την εν λόγω πληροφορία.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης. Θεώρησε ότι η ανάρτηση της αγγελίας συνιστούσε εγκληματική πράξη η οποία καθιστούσε έναν ανήλικο στόχο για τους παιδόφιλους. Ο νομοθέτης θα έπρεπε να έχει προβλέψει ένα πλαίσιο για τον συμβιβασμό του απορρήτου των υπηρεσιών Διαδικτύου, με την πρόληψη διατάραξης της δημόσιας τάξης και εγκληματικής δραστηριότητας και την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών τρίτων, ιδίως παιδιών και άλλων ευάλωτων προσώπων.

Trabajo Rueda κατά Ισπανίας

30 Μαΐου 2017

Η υπόθεση αυτή αφορούσε την κατάσχεση του υπολογιστή του προσφεύγοντος με την αιτιολογία ότι περιείχε υλικό παιδικής πορνογραφίας. Σύμφωνα με την καταγγελία του προσφεύγοντος, η κατάσχεση του υπολογιστή και εξέταση του περιεχομένου του από την αστυνομία ισοδυναμούσε με παρέμβαση στο δικαίωμά σεβασμού της ιδιωτικής του ζωής και αλληλογραφίας

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης. Αρχικά επισήμανε ότι η πρόσβαση της αστυνομίας σε αρχεία που περιείχε ο προσωπικός υπολογιστής του προσφεύγοντος και η η σε βάρος του καταδικαστική απόφαση ισοδυναμούσαν με παρέμβαση στο δικαίωμά του σεβασμού της ιδιωτικής του ζωής. Η εν λόγω παρέμβαση οριζόταν στο εθνικό δίκαιο. Εξυπηρετούσε επίσης τον θεμιτό σκοπό της «πρόληψης του εγκλήματος» και της «προστασίας των δικαιωμάτων τρίτων». Εν προκειμένω, το Δικαστήριο τόνισε ειδικότερα ότι «η σεξουαλική κακοποίηση είναι αναμφισβήτητα ένα απεχθές είδος αδικήματος, με εξουθενωτικές συνέπειες για τα θύματά του» και ότι «τα παιδιά και άλλα ευάλωτα πρόσωπα χρήζουν κρατικής προστασίας, με τη μορφή αποτελεσματικής αποτροπής, από τέτοιου είδους σοβαρές παρεμβάσεις σε ουσιώδεις πτυχές της ιδιωτικής τους ζωής». Ωστόσο, το Δικαστήριο θεώρησε ότι η κατάσχεση του υπολογιστή από την αστυνομία και η εξέταση των αρχείων που περιείχονταν σε αυτόν, χωρίς προηγούμενη έγκριση των αρχών, δεν ήταν ανάλογη προς τους επιδιωκόμενους νόμιμους σκοπούς και δεν αποτελούσε «αναγκαίο μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία». Διαπίστωσε ότι ήταν δύσκολο να εκτιμηθεί ο επείγων χαρακτήρας της κατάστασης που απαιτούσε από την αστυνομία να κατασχέσει τα αρχεία από τον προσωπικό υπολογιστή του προσφεύγοντος και να αποκτήσει πρόσβαση στο περιεχόμενό τους, παρακάμπτοντας τη συνήθη απαιτούμενη εκ των προτέρων δικαστική άδεια, ενόσω στην πραγματικότητα ο εν λόγω υπολογιστής βρισκόταν ήδη στα χέρια της αστυνομίας και η σχετική εκ των προτέρων άδεια θα μπορούσε να ληφθεί σχετικά γρήγορα χωρίς να παρακωλύσει τις αστυνομικές έρευνες.

Υποδοχή και φροντίδα ασυνόδευτων ανήλικων αλλοδαπών

Khan κατά Γαλλίας

28 Φεβρουαρίου 2019

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την παράλειψη των γαλλικών αρχών να παράσχουν φροντίδα σε ασυνόδευτο ανήλικο αλλοδαπό πριν και μετά τη διάλυση των πρόχειρων καταυλισμών που είχαν στηθεί στο νότιο τμήμα του «Κάμπου του Καλαί» (*lande de*

Calais). Μεγάλος αριθμός ανθρώπων που ήλπιζαν να ζητήσουν άσυλο στο Ηνωμένο Βασίλειο ζούσαν στο σημείο αυτό για πολλά χρόνια, σε σκηνές ή καλύβες, σε συνθήκες συνωστισμού χωρίς καν τις πιο βασικές συνθήκες υγιεινής. Ο προσφεύγων κατήγγειλε ειδικότερα την παράλειψη των αρχών, να ανταποκριθούν στο καθήκον τους περί προστασίας των ασυνόδευτων αλλοδαπών ανηλίκων και το γεγονός ότι η απόφαση διαταγής προσωρινής τοποθέτησής του στο κέντρο πρόνοιας παιδιού δεν είχε εκτελεστεί.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι λόγω της παράλειψης των γαλλικών αρχών να προβούν στις απαιτούμενες ενέργειες, ο προσφεύγων βρέθηκε σε κατάσταση που ισοδυναμεί με εξευτελιστική μεταχείριση. Ειδικότερα, το Δικαστήριο δεν πείστηκε ότι οι αρχές ενήργησαν στο μέτρο του ευλόγως αναμενόμενου για την εκπλήρωση της υποχρέωσης προστασίας και φροντίδας που υπέχει το εγκαλούμενο Κράτος, έναντι ενός ασυνόδευτου ανήλικου αλλοδαπού που βρισκόταν παράνομα στο γαλλικό έδαφος, δηλαδή ενός προσώπου που ανήκει στην κατηγορία των πλέον ευάλωτων προσώπων της κοινωνίας. Επομένως, επί αρκετούς μήνες ο προσφεύγων ζούσε στην παραγκούπολη «lande de Calais», σε ένα περιβάλλον εντελώς ανάρμοστο για την παιδική του ιδιότητα και σε καθεστώς ανασφάλειας απαράδεκτο, λόγω του νεαρού της ηλικίας του. Το Δικαστήριο έκρινε ως εκ τούτου, ότι οι εξαιρετικά αρνητικές περιστάσεις που συνέτρεχαν στους πρόχειρους καταυλισμούς και η παράλειψη εκτέλεσης της δικαστικής απόφασης που αποσκοπούσε στην εξασφάλιση της προστασίας του προσφεύγοντος, ισοδυναμούσαν με παραβίαση των υποχρεώσεων του εγκαλούμενου κράτους.

Darboe και Camara κατά Ιταλίας

21 Ιουλίου 2022

Τον Ιούνιο του 2016, οι προσφεύγοντες στην παρούσα υπόθεση, ένας πολίτης της Γκάμπια και ένας πολίτης της Γουινέας αντίστοιχα, έφτασαν στην Ιταλία με αυτοσχέδια σκάφη και ζήτησαν άσυλο ως φερόμενοι ασυνόδευτοι ανήλικοι. Η υπόθεση αφορούσε την τοποθέτησή τους σε κέντρο μεταναστών ενηλίκων και τη διαδικασία διαπίστωσης ηλικίας που ακολούθησε.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής) της Σύμβασης, όσον αφορά τον πρώτο προσφεύγοντα⁵, λόγω των ελλείψεων που σημειώθηκαν στις διαδικαστικές εγγυήσεις που του παρασχέθηκαν ως ανήλικου μετανάστη. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να μην μπορέσει να υποβάλει αίτημα ασύλου και να τοποθετηθεί σε ένα υπερπλήρες κέντρο υποδοχής ενηλίκων για διάστημα μεγαλύτερο των τεσσάρων μηνών. Επισήμανε ειδικότερα, ότι κατά τον χρόνο των περιστατικών, το εθνικό και το ενωσιακό δίκαιο παρείχε ήδη ορισμένες εγγυήσεις για τους ασυνόδευτους ανήλικους αιτούντες άσυλο. Το Δικαστήριο αναφέρθηκε στις οδηγίες της ΕΕ που είχαν εφαρμοστεί στην Ιταλία, καθώς και στο ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 26ης Ιουνίου 1997 και στο ψήφισμα 1810 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (2011). Τα κείμενα αυτά αναγνώριζαν σαφώς την πρωταρχική σημασία του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού και της αρχής του τεκμηρίου της μειονότητας σε σχέση με τα ασυνόδευτα παιδιά μεταναστών, τα οποία χρήζουν ειδικής προστασίας και στα οποία θα πρέπει να ορίζεται κηδεμόνας και να παρέχεται βοήθεια κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου. Επί της παρούσας υπόθεσης, το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, όσον αφορά τη χρονική διάρκεια και τους όρους παραμονής του πρώτου προσφεύγοντος στο κέντρο υποδοχής ενηλίκων και **παραβίαση του Άρθρου 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) της Σύμβασης **σε συνδυασμό με τα Άρθρα 3 και 8**.

5. Δεδομένου ότι ο τόπος διαμονής του δεύτερου προσφεύγοντος στην υπόθεση δεν ήταν πλέον γνωστός, το Δικαστήριο ακύρωσε το μέρος αυτό της προσφυγής.

Ο.Ρ. κατά Ελλάδα (αριθ. 24650/19)

23 Ιανουαρίου 2024⁶

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε τις συνθήκες διαβίωσης στην Ελλάδα, ενός Αφγανού πολίτη με χρονολογία γέννησης το 2003. Ο προσφεύγων - ασυνόδευτος ανήλικος και αιτών άσυλο κατά τον κρίσιμο χρόνο - ισχυρίστηκε ότι έφτασε στην Ελλάδα τον Νοέμβριο του 2018 και ότι παρέμεινε άστεγος για σχεδόν έξι μήνες, χωρίς πρόσβαση σε βασικά είδη πρώτης ανάγκης και χωρίς επίσημα διορισμένο νόμιμο κηδεμόνα.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης όσον αφορά τον προσφεύγοντα, διαπιστώνοντας ότι βρέθηκε, με υπαιτιότητα των αρχών, σε συνθήκες απάνθρωπες και εξευτελιστικές. Το Δικαστήριο επισήμανε ειδικότερα ότι καθ' όλη τη διάρκεια της επίδικης χρονικής περιόδου, οι ελληνικές αρχές άφησαν τον προσφεύγοντα να φροντίζει μόνος του τον εαυτό του σε ένα περιβάλλον απολύτως ανάρμοστο για ανηλίκους -είτε από άποψη ασφάλειας, στέγασης, υγιεινής ή πρόσβασης σε τροφή και περιθαλψη, είτε από άποψη των μέτρων που ελήφθησαν για τη φροντίδα του γενικότερα- και σε απαράδεκτα επισφαλείς συνθήκες, δεδομένης της ιδιότητάς του ως αιτούντος άσυλο και ασυνόδευτου ανηλίκου.

Ρύθμιση περι γάμου

Z. H. and R. H. κατά Ελβετίας (αριθ. 60119/12)

8 Δεκεμβρίου 2015

Οι προσφεύγοντες, οι οποίοι είχαν συνάψει θρησκευτικό γάμο στο Ιράν σε ηλικία 14 και 18 ετών, κατήγγειλαν την άρνηση των ελβετικών αρχών να αναγνωρίσουν την εγκυρότητα το γάμου τους και να τον λάβουν υπόψη τους στην αίτηση ασύλου που υπέβαλαν.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ειδικότερα, ότι η Σύμβαση δεν μπορεί να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι απαιτεί από ένα κράτος να αναγνωρίσει γάμο που έχει συνάψει ένα παιδί ηλικίας 14 ετών.

Δουλεία και καταναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία⁷

Khan κατά Γαλλίας

26 Ιουλίου 2005

Η προσφεύγουσα, πολίτης Τόγκο, που έφτασε στη Γαλλία το 1994 με σκοπό να σπουδάσει, χρειάστηκε να εργαστεί ως οικιακή βοηθός σε κάποιο σπίτι στο Παρίσι. Το διαβατήριό της κατασχέθηκε και εργάστηκε χωρίς αμοιβή, 15 ώρες την ημέρα, χωρίς ρεπό, επί σειρά ετών. Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ότι υπήρξε θύμα κατ' οίκον δουλείας.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε υπάρξει θύμα δουλείας, καθώς, παρόλο που οι εργοδότες της την είχαν θέσει υπό τον έλεγχό τους, δεν είχαν «πραγματικό δικαίωμα νόμιμης ιδιοκτησίας επί αυτής, που να την υποβιβάζει στην κατηγορία "αντικειμένου"». Ωστόσο, έκρινε ότι το ισχύον κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών ποινικό δίκαιο δεν την προστάτευε επαρκώς και ότι παρά το γεγονός ότι ο νόμος μεταγενέστερα τροποποιήθηκε, δεν εφαρμόστηκε στην περίπτωση της. Το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα υποβλήθηκε σε καθεστώς δουλείας, κατά **παραβίαση του Άρθρου 4** (απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας) της Σύμβασης.

6. Η απόφαση αυτή θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο Άρθρο 44 π αριθ. 2 της [Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου](#).

7. Δείτε επίσης το θεματικό δελτίο σχετικά με τη [«Είλωτη, δουλεία και καταναγκαστική εργασία»](#).

C.N. και V. κατά Γαλλίας (αριθ. 67724/09)

11 Οκτωβρίου 2012

Η υπόθεση αφορούσε ισχυρισμούς περί ειλωτείας, ή καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας (μη αμειβόμενες οικιακές εργασίες στο σπίτι της θείας και του θείου τους) από δύο ορφανές αδελφές από το Μπουρούντι ηλικίας 16 και δέκα ετών.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 4** (απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας) της Σύμβασης, κατά το ουσιαστικό του σκέλος, όσον αφορά την πρώτη προσφεύγουσα, καθώς το Κράτος δεν είχε θεσπίσει ένα νομοθετικό και διοικητικό πλαίσιο που να καθιστά δυνατή την αποτελεσματική καταπολέμηση της ειλωτείας και της καταναγκαστικής εργασίας. Περαιτέρω διαπίστωσε ότι **δεν υπήρξε καμία παραβίαση του Άρθρου 4** κατά το διαδικαστικό του σκέλος, όσον αφορά την πρώτη προσφεύγουσα, σχετικά με την υποχρέωση του Κράτους να διεξάγει αποτελεσματική έρευνα για περιπτώσεις ειλωτείας και καταναγκαστικής εργασίας. Τέλος, διαπίστωσε ότι **δεν υπήρξε καμία παραβίαση του Άρθρου 4** όσον αφορά τη δεύτερη προσφεύγουσα.

Το Δικαστήριο κατέληξε ειδικότερα στο συμπέρασμα ότι η πρώτη προσφεύγουσα είχε υποβληθεί σε αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία, δεδομένου ότι έπρεπε να εκτελεί, υπό την απειλή της επιστροφής της στο Μπουρούντι, δραστηριότητες οι οποίες θα χαρακτηρίζονταν ως εργασία εάν εκτελούνταν από έναν αμειβόμενο επαγγελματία - η «καταναγκαστική εργασία» πρέπει να διακρίνεται από τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την αμοιβαία οικογενειακή συνδρομή ή τη συμβίωση, λαμβανομένων ιδίως υπόψη της φύσης και του όγκου της επίμαχης δραστηριότητας. Το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι η πρώτη προσφεύγουσα τελούσε υπό καθεστώς ειλωτείας, δεδομένου ότι θεωρούσε ότι η κατάστασή της ήταν αμετάβλητη και χωρίς πιθανότητα διαφοροποίησης. Τέλος, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Γαλλία δεν ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Άρθρο 4 της Σύμβασης, για την καταπολέμηση της καταναγκαστικής εργασίας.

Σεξουαλική κακοποίηση

X και Y κατά Ολλανδίας (αριθ. 8978/80)

26 Μαρτίου 1985

Ένα κορίτσι με νοητική αναπηρία (η δεύτερη προσφεύγουσα) υπήρξε θύμα βιασμού, στη στέγη ανηλίκων παιδιών με νοητική αναπηρία όπου διέμενε, την επομένη των δέκατων έκτων γενεθλίων της (όριο ηλικίας συναίνεσης για σεξουαλική επαφή στην Ολλανδία), από συγγενή του υπεύθυνου της στέγης. Η εμπειρία αυτή της προκάλεσε τραύμα, αλλά κρίθηκε ακατάλληλη να υπογράψει επίσημη καταγγελία λόγω της χαμηλής διανοητικής της ηλικίας. Ο πατέρας της (ο πρώτος προσφεύγων) υπέγραψε αντ' αυτής, αλλά δεν κινήθηκε ποινική διαδικασία κατά του δράστη, επειδή η καταγγελία έπρεπε να γίνει από το ίδιο το κορίτσι. Τα εθνικά δικαστήρια αναγνώρισαν ότι υπήρχε κενό στη νομοθεσία.

Το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι αν και ο σκοπός του Άρθρου 8 (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης είναι κατά βάση η προστασία του ατόμου από αυθαίρετες παρεμβάσεις εκ μέρους των δημόσιων αρχών, δεν υποχρεώνει απλώς το κράτος να απέχει από τέτοιες παρεμβάσεις: πέραν αυτής της πρωτίστως αρνητικής υποχρέωσης, ενδέχεται να υπάρχουν και θετικές υποχρεώσεις που είναι συνυφασμένες με τον πραγματικό σεβασμό του δικαιώματος της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής. Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η παρεχόμενη από το αστικό δίκαιο προστασία σε περίπτωση αδικήματος του είδους που τελέστηκε σε βάρος της δεύτερης προσφεύγουσας, ήταν ανεπαρκής. Επρόκειτο για μια υπόθεση όπου διακυβευόνταν θεμελιώδεις αξίες και βασικές πτυχές της ιδιωτικής ζωής. Η εφαρμογή αποτελεσματικού μέσου αποτροπής στο πεδίο αυτό ήταν απαραίτητη και θα μπορούσε να επιτευχθεί μόνο με διατάξεις του ποινικού δικαίου. Κατόπιν παρατήρησης του γεγονότος ότι ο ολλανδικός ποινικός κώδικας δεν της παρείχε πρακτική και αποτελεσματική προστασία, το Δικαστήριο συμπέρανε, λαμβανομένης υπόψη της φύσης του εν λόγω αδικήματος ότι η δεύτερη προσφεύγουσα είχε υπάρξει θύμα **παραβίασης του άρθρου 8** της Σύμβασης.

D.P. and J.C. Ηνωμένου Βασιλείου (αριθ. 38719/97)

10 Οκτωβρίου 2002

Δύο αδέρφια, ένα αγόρι και ένα κορίτσι, κακοποιήθηκαν σεξουαλικά από τον πατριό τους σε ηλικία περίπου οκτώ και δέκα ετών αντίστοιχα. Ισχυρίστηκαν ότι ενημέρωσαν τις τοπικές κοινωνικές υπηρεσίες για το περιστατικό κακοποίησης, ωστόσο οι αρχές παρέλειψαν να τα προστατεύσουν. Το κορίτσι μάλιστα, αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει μετά τον βιασμό που υπέστη από τον πατριό της. Παρουσίασε διαταραχή προσωπικότητας και το αγόρι σε μεταγενέστερο στάδιο εμφάνισε επιληψία. Και τα δύο αδέρφια βίωσαν μακροχρόνια κατάθλιψη και υπέστησαν τραύμα.

Το Δικαστήριο διαπίστωσε ειδικότερα ότι δεν υπήρχε πρόβλεψη αποτελεσματικής προσφυγής ή δυνατότητας παροχής αποζημίωσης στα παιδιά σχετικά με τους ισχυρισμούς τους, **κατά παραβίαση του Άρθρου 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) της Σύμβασης.

E. και Άλλοι κατά Ηνωμένου Βασιλείου (αριθ. 33218/96)

26 Νοεμβρίου 2002

Βλέπε ανωτέρω, στο σημείο με τίτλο: «Ενδοοικογενειακή βία/κακοποίηση».

M.C.κατά Βουλγαρίας (αριθ. 39272/98)

4 Δεκεμβρίου 2003

Η προσφεύγουσα, ηλικίας 14 ετών (όριο ηλικίας συναίνεσης για σεξουαλική επαφή στη Βουλγαρία), υπήρξε θύμα βιασμού από δύο άνδρες - έκλαιγε κατά την πράξη και μετά από αυτήν και στη συνέχεια μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο από τη μητέρα της, όπου διαπιστώθηκε ότι ο παρθενικός της υμένας είχε υποστεί ρήξη. Επειδή δεν μπορούσε να αποδειχθεί ότι είχε αντισταθεί ή ότι αναζήτησε βοήθεια, δεν ασκήθηκε δίωξη κατά των δραστών.

Το Δικαστήριο διαπίστωσε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση εξευτελιστικής μεταχείρισης) **και του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής) της Σύμβασης, επισημαίνοντας ειδικότερα την καθολική τάση αναγνώρισης της έλλειψης συναίνεσης ως βασικού στοιχείου για τον προσδιορισμό του βιασμού και της σεξουαλικής κακοποίησης. Τα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης, ιδίως τα νεαρά κορίτσια, συχνά δεν αντιστέκονται για ψυχολογικούς λόγους (είτε υποκύπτουν παθητικά στον βιασμό είτε αποστασιοποιούνται συναισθηματικά από αυτόν) ή λόγω φόβου έκθεσής τους σε περαιτέρω βία. Τονίζοντας ότι τα κράτη είχαν την υποχρέωση να διώκουν κάθε μη συναινετική σεξουαλική πράξη, ακόμη και στην περίπτωση που το θύμα δεν είχε αντισταθεί σωματικά, το Δικαστήριο έκρινε ότι τόσο η διεξαγωγή της έρευνας επί της υπόθεσης όσο και η νομοθεσία της Βουλγαρίας, ήταν ελλιπείς.

E.S. και Άλλοι κατά Σλοβακίας (αριθ. 8227/04)

15 Σεπτεμβρίου 2009

Βλέπε ανωτέρω, στο σημείο με τίτλο: «Ενδοοικογενειακή βία/κακοποίηση».

P.M. κατά Βουλγαρίας (αριθ. 49669/07)

24 Ιανουαρίου 2012

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την καταγγελία της προσφεύγουσας για το γεγονός ότι ενώ υπήρξε θύμα βιασμού σε ηλικία δεκατριών ετών, οι βουλγαρικές αρχές καθυστέρησαν περισσότερο από δεκαπέντε χρόνια να ολοκληρώσουν την επακόλουθη έρευνα και ότι δεν υπήρχε διαθέσιμο κανένα ένδικο μέσο έναντι της πλημμέλειάς τους ως προς τη δίωξη των δραστών.

Το Δικαστήριο, διαπιστώνοντας ότι η έρευνα σχετικά με την καταγγελία βιασμού της προσφεύγουσας ήταν αναποτελεσματική, μολονότι τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και η ταυτότητα των δραστών είχαν εξακριβωθεί, έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση της απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης κατά το διαδικαστικό του σκέλος.

C.A.S. και C.S. κατά Ρουμανίας (αριθ. 26692/05)

20 Μαρτίου 2012

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε ένα αγόρι ηλικίας επτά ετών και την καταγγελία του πατέρα του ότι οι αρχές καθυστέρησαν πέντε χρόνια τη διεξαγωγή έρευνας του κατ'

επανάληψη βιασμού του πρώτου προσφεύγοντος από έναν άνδρα, που τελικά αθώωθηκε, ο οποίος είχε εισβάλει στο διαμέρισμα της οικογένειας όταν το αγόρι επέστρεφε μόνο του από το σχολείο κατά τη χρονική περίοδο μεταξύ Ιανουαρίου και Απριλίου 1998.

Το Δικαστήριο, διαπιστώνοντας ότι οι αρχές δεν προέβησαν σε αποτελεσματική έρευνα των ισχυρισμών του πρώτου προσφεύγοντος περί βίαιης σεξουαλικής κακοποίησης και δεν παρείχαν επαρκή προστασία της ιδιωτικής και οικογενειακής του ζωής, έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) **και του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης. Στην παρούσα απόφαση, το Δικαστήριο αναγνώρισε σαφώς ότι τα κράτη έχουν την υποχρέωση, δυνάμει των Άρθρων 3 και 8 της Σύμβασης, να διασφαλίζουν τη διεξαγωγή αποτελεσματικής ποινικής έρευνας των υποθέσεων που ενέχουν άσκηση βίας σε παιδιά. Επιπλέον, αναφέρθηκε συγκεκριμένα στις διεθνείς υποχρεώσεις που είχε αναλάβει η Ρουμανία ως προς την προστασία των παιδιών από οποιαδήποτε μορφή κακοποίησης⁸, συμπεριλαμβανομένης της παροχής βοήθειας για την αποκατάσταση και την κοινωνική επανένταξη των θυμάτων και εξέφρασε ιδιαίτερα τη λύπη του για το γεγονός ότι στον πρώτο προσφεύγοντα δεν παρασχέθηκαν ποτέ υπηρεσίες συμβουλευτικής, ούτε είχε δεχτεί υποστήριξη από ειδικευμένο ψυχολόγο κατά τη διάρκεια ή μετά τη λήξη της ποινικής διαδικασίας, σχετικά με τον βιασμό του.

R.I.P. and D.L.P. κατά Ρουμανίας (αριθ. 27782/10)

10 Μαΐου 2012

Ο προσφεύγων και η προσφεύγουσα, δύο αδέρφια, προέβησαν σε καταγγελία για την παράλειψη αποτελεσματικής έρευνας σχετικά με την κατηγορία βιασμού που ασκήθηκε από την μητέρα τους κατά του παππού τους το 2004, όταν το κορίτσι ήταν επτά ετών και ο αδελφός της τριών, και ειδικότερα για τη διάρκεια της έρευνας, η οποία εκκρεμούσε ακόμη και το 2011, παρά τα στοιχεία που επιβεβαίωναν τον ισχυρισμό περί σεξουαλικής επίθεσης.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση των** θετικών υποχρεώσεων του εγκαλούμενου κράτους κατά το διαδικαστικό σκέλος του **Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης.

I.G. κατά Μολδαβίας (αριθ. 53519/07)

15 Μαΐου 2012

Η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι σε ηλικία δεκατεσσάρων ετών, υπήρξε θύμα βιασμού από γνώριμο σε αυτήν πρόσωπο (έναν εικοσιτριάχρονο άνδρα που ζούσε στην ίδια γειτονιά με τη γιαγιά της, την οποία η προσφεύγουσα επισκεπτόταν συχνά). Η καταγγελία αφορούσε ειδικότερα το γεγονός ότι οι αρχές δεν είχαν διερευνήσει αποτελεσματικά τους ισχυρισμούς της.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι η έρευνα που διεξήχθη επί της υπόθεσης της προσφεύγουσας δεν ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις που απορρέουν από τις θετικές υποχρεώσεις του κράτους για την αποτελεσματική έρευνα και ποινικοποίηση όλων των μορφών βιασμού και σεξουαλικής κακοποίησης, **κατά παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης.

8. Το 1990 η Ρουμανία επικύρωσε τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του παιδιού και το 2001 τη <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/treaties/Html/201.htm> Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών ενάντια στη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη

P. και S. κατά Πολωνίας (αριθ. 57375/08)

30 Οκτωβρίου 2012

Οι προσφεύγουσες ήταν μια κόρη και η μητέρα της. Το 2008, σε ηλικία δεκατεσσάρων ετών, η πρώτη προσφεύγουσα έμεινε έγκυος, μετά από βιασμό. Οι προσφεύγουσες κατήγγειλαν ειδικότερα την απουσία ολοκληρωμένου νομικού πλαισίου, που να εγγυάται την έγκαιρη και απρόσκοπτη πρόσβαση της πρώτης προσφεύγουσας σε διαδικασία άμβλωσης, υπό τους όρους που προβλέπονταν από το εφαρμοστέο δίκαιο, καθώς και τη γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με την υπόθεση στο κοινό. Κατήγγειλαν επίσης ότι η αφαίρεση της επιμέλειας της πρώτης προσφεύγουσας από τη μητέρα της και η τοποθέτησή της σε ξενώνα ανηλίκων και αργότερα σε νοσοκομείο έγιναν κατά παράβαση του νόμου και υποστήριξαν ότι οι περιστάσεις της υπόθεσης ισοδυναμούσαν με απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης, όσον αφορά τον καθορισμό της πρόσβασης σε νόμιμη άμβλωση, έναντι και των δύο προσφευγουσών, καθώς και όσον αφορά τη γνωστοποίηση των προσωπικών τους δεδομένων. Περαιτέρω έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 5 παρ. 1** (δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ειδικότερα ότι η τοποθέτηση της πρώτης προσφεύγουσας στον ξενώνα ανηλίκων αποσκοπούσε κατά κύριο λόγο στον αποχωρισμό της από τους γονείς της και στην αποτροπή της έκτρωσης. Τέλος, η πρώτη προσφεύγουσα έτυχε άθλιας μεταχείρισης από τις αρχές και όσα υπέφερε άγγιξαν το ελάχιστο κατώτατο όριο σοβαρότητας του **Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης μεταχείρισης) της Σύμβασης, κατά **παραβίαση** της εν λόγω διάταξης.

Ο'Keeffe κατά Ιρλανδίας

28 Ιανουαρίου 2014 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης)

Η υπόθεση αφορούσε το ζήτημα της ευθύνης του Κράτους απέναντι στη σεξουαλική κακοποίηση μιας μαθήτριας, ηλικίας εννέα ετών, από έναν δάσκαλο της θρησκευτικής κοινότητας, σε ιρλανδικό κρατικό σχολείο το 1973. Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ειδικότερα ότι το ιρλανδικό κράτος παρέλειψε τόσο να διαμορφώσει το σύστημα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά τρόπο που να την προστατεύει από την κακοποίηση, όσο και να διερευνήσει ή να ανταποκριθεί με τον κατάλληλο δικαστικό τρόπο στην κακοποίηση που υπέστη. Ισχυρίστηκε ακόμη, ότι δεν κατέστη δυνατή εκ μέρους της η αναγνώριση της παράλειψης του κράτους να την προστατεύσει, ούτε και σχετική καταβολή αποζημίωσης συνεπεία αυτής.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης) και του **Άρθρου 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) της Σύμβασης σχετικά με την παράλειψη του ιρλανδικού κράτους να προστατεύσει την προσφεύγουσα από τη σεξουαλική κακοποίηση και την έλλειψη αναγνώρισης σε εθνικό επίπεδο, της εν λόγω παράλειψης. Περαιτέρω, έκρινε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 3 της Σύμβασης** όσον αφορά τη διερεύνηση των καταγγελιών για σεξουαλική κακοποίηση στο σχολείο της προσφεύγουσας.

Το Δικαστήριο διαπίστωσε ειδικότερα ότι αποτελεί εγγενή υποχρέωση κάθε Κυβέρνησης να προστατεύει τα παιδιά από την κακομεταχείριση, ιδίως στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η υποχρέωση αυτή δεν τηρήθηκε εφόσον το ιρλανδικό κράτος, το οποίο όφειλε να γνωρίζει τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών από ενήλικες, πριν από τη δεκαετία του 1970, μεταξύ άλλων, λόγω του σημαντικού βαθμού δίωξης τέτοιου είδους εγκλημάτων, εξακολούθησε εντούτοις να αναθέτει τη διαχείριση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της συντριπτικής πλειονότητας των νεαρών παιδιών της Ιρλανδίας στα κρατικά σχολεία, χωρίς να θέσει σε εφαρμογή οποιονδήποτε μηχανισμό αποτελεσματικού κρατικού ελέγχου, έναντι του κινδύνου της εμφάνισης περιστατικών παρόμοιας κακοποίησης. Αντιθέτως, οι εν δυνάμει καταγγέλλοντες/ουσες είχαν αποτραπεί από το να απευθυνθούν τις κρατικές αρχές και είχαν στραφεί προς τους τους υπευθύνους (συνήθως τον τοπικό ιερέα) των κρατικών σχολείων. Πράγματι, οποιοδήποτε σύστημα εντοπισμού και αναφοράς περιστατικών κακοποίησης, το οποίο επέτρεπε να συμβαίνουν πάνω από 400 περιστατικά κακοποίησης στο σχολείο της προσφεύγουσας για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα, έπρεπε να θεωρηθεί αναποτελεσματικό.

Manuello και Nevi κατά Ιταλίας

20 Ιανουαρίου 2015

Τον Ιούνιο του 2002 κινήθηκε ποινική διαδικασία κατά του γιου των προσφευγόντων, αφού η διευθύντρια του σχολείου της σχεδόν πεντάχρονης κόρης του, τον κατήγγειλε στην αστυνομία ως ύποπτο για σεξουαλική παρενόχληση του παιδιού. Στην 1η Αυγούστου 2002, η μητέρα του παιδιού ζήτησε από το δικαστήριο ανηλίκων να αφαιρέσει τη γονική μέριμνα από τον σύζυγό της. Οι προσφεύγοντες δεν έχουν ξαναδεί την εγγονή τους από τότε. Η καταγγελία τους αφορούσε ειδικότερα την υπερβολικά μακρά διάρκεια της διαδικασίας για τη χορήγηση άδειας συνάντησης με το παιδί και την παράλειψη των κοινωνικών υπηρεσιών να εκτελέσουν την απόφαση που εξέδωσε το δικαστήριο τον Φεβρουάριο του 2006, για τη χορήγηση άδειας επικοινωνίας.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση** του δικαιώματος των προσφευγόντων στον σεβασμό της οικογενειακής τους ζωής δυνάμει του **Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης. Παρατήρησε ειδικότερα ότι η απαγόρευση των συναντήσεων μεταξύ των γονέων του φερόμενου δράστη και της εγγονής τους, με την αιτιολογία ότι το παιδί τους συνέδεε με τον πατέρα της και τα δεινά που είχε υποστεί λόγω της φερόμενης σεξουαλικής παρενόχλησης από αυτόν, ήταν ένα μέτρο που οι αρχές είχαν το δικαίωμα να λάβουν σε περιπτώσεις κακομεταχείρισης. Ωστόσο, παρότι ήταν αναγκαία η μεγάλη προσοχή σε παρόμοιες καταστάσεις και τα μέτρα για την προστασία του παιδιού θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τον περιορισμό των επαφών με τα μέλη της οικογένειας, το Δικαστήριο εκτίμησε ότι οι αρχές δεν είχαν καταβάλει τις απαραίτητες προσπάθειες για την προστασία των οικογενειακών δεσμών μεταξύ των παππούδων και της εγγονής τους, οι οποίοι δεν είχαν ιδωθεί για περίπου δώδεκα χρόνια.

M.G.C. κατά Ρουμανίας (αριθ. 61495/11)

15 Μαρτίου 2016

Η προσφεύγουσα, ηλικίας 11 ετών κατά τον κρίσιμο χρόνο, ισχυρίστηκε ότι είχε υπάρξει θύμα βιασμού τη χρονική περίοδο μεταξύ Αυγούστου 2008 και Φεβρουαρίου 2009, στο σπίτι μιας γειτονικής οικογένειας, όπου συχνά πήγαινε να παίξει με δύο κορίτσια της ίδιας ηλικίας. Στην προσφυγή της υποστήριξε ειδικότερα ότι η ρουμανική νομοθεσία και πρακτική δεν παρέχουν αποτελεσματική προστασία των παιδιών από τα αδικήματα του βιασμού και της σεξουαλικής κακοποίησης. Ειδικότερα, στη Ρουμανία το ποινικό αδίκημα του βιασμού προϋποθέτει την έλλειψη συναίνεσης εκ μέρους του θύματος, κάτι που ήταν αδύνατο να αποδείξει, διότι δεν υπήρχαν σημάδια βίας στο σώμα της. Περαιτέρω, οι αρχές, αγνοώντας τα αποτελέσματα της ψυχιατρικής της εξέτασης, αρνήθηκαν να λάβουν υπόψη ότι η νεαρή ηλικία και το ευάλωτο της κατάστασής της ήταν παράγοντες που συνέβαλαν στη στάση της απέναντι στην κακοποίηση.

Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση των θετικών υποχρεώσεων** της Ρουμανίας **δυνάμει** τόσο του **Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) όσο **και του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης.

I.C. κατά Ρουμανίας (αριθ. 36934/08)

24 Μαΐου 2016

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε τον φερόμενο βιασμό της προσφεύγουσας σε ηλικία δεκατεσσάρων ετών και την επακόλουθη διερεύνηση του περιστατικού. Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ότι εφόσον δεν υπήρχαν αποδεικτικά στοιχεία σωματικής επίθεσης, το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης στη Ρουμανία ήταν πιθανότερο να πιστέψει τους άνδρες που εμπλέκονται στο περιστατικό κακοποίησης, παρά την ίδια. Περαιτέρω, οι αρχές, αρνούμενες να λάβουν υπόψη τους το νεαρό της ηλικίας της και το ευάλωτο της σωματικής/ψυχολογική της κατάσταση, δεν έδειξαν κανένα ενδιαφέρον για την ανάγκη προστασίας της ως ανήλικης.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι η έρευνα που διεξήχθη επί της υπόθεσης ήταν ελλιπής, ιδίως λόγω της αναποτελεσματικής εφαρμογής εκ μέρους του ρουμανικού κράτους, ενός συστήματος, στο πλαίσιο ποινικού δικαίου, πρόβλεψης ποινών για όλα τα είδη βιασμού και σεξουαλικής κακοποίησης. Το Δικαστήριο εκτίμησε ειδικότερα ότι οι ρουμανικές αρχές έδωσαν υπερβολική έμφαση στην έλλειψη αποδείξεων περί αντίστασης της προσφεύγουσας κατά τη διάρκεια του περιστατικού, βασιζοντας τα συμπεράσματά τους μόνο στις καταθέσεις των φερόμενων ως βιαστών, στις οποίες υποστήριζαν ότι η κοπέλα είχε συναινέσει στη σεξουαλική επαφή, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το σώμα της δεν έφερε σημάδια βίας. Επιπρόσθετα, ούτε οι εισαγγελείς ούτε οι δικαστές που αποφάνθηκαν επί της υπόθεσης είχαν υιοθετήσει μια προσέγγιση με βάση το πλαίσιο, μη λαμβάνοντας υπόψη το νεαρό της ηλικίας της, την ελαφρά διανοητική της αναπηρία και το γεγονός ότι ο φερόμενος ως βιασμός, στον οποίο συμμετείχαν τρεις άνδρες, είχε λάβει χώρα νύχτα και με κρύο - παράγοντες που είχαν συμβάλει στην ενίσχυση του ευάλωτου της κατάστασής της. Πράγματι, θα έπρεπε να είχε δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην εξέταση της ισχύος της συναίνεσης της προσφεύγουσας στις σεξουαλικές πράξεις, υπό το πρίσμα της ελαφράς διανοητικής της αναπηρίας. Στο πλαίσιο αυτό, η φύση της φερόμενης σεξουαλικής κακοποίησης σε βάρος της προσφεύγουσας ήταν τέτοια, που η ύπαρξη χρήσιμων μηχανισμών εντοπισμού και αναφοράς ήταν θεμελιώδους σημασίας για την αποτελεσματική εφαρμογή της σχετικής ποινικής νομοθεσίας και για την πρόσβασή της στα κατάλληλα ένδικο μέσα.

G.U. κατά Τουρκίας (αριθ. 16143/10)

18 Οκτωβρίου 2016

Η υπόθεση αφορούσε την καταγγελία μιας νεαρής γυναίκας (G.U.), ανήλικης κατά τον κρίσιμο χρόνο, η οποία ισχυριζόταν ότι είχε υποστεί βιασμό και σεξουαλική επίθεση από τον πατριό της (M.S.), ηλικίας τότε 62 ετών. Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ειδικότερα την έλλειψη αποτελεσματικής δικαστικής διαδικασίας. Ισχυρίστηκε επίσης ότι υπήρξε θύμα ενός εγκλήματος που παρέμεινε ατιμώρητο και επέκρινε τόσο το γεγονός ότι υποχρεώθηκε να καταθέσει σε δημόσια συνεδρίαση, όσο και το γεγονός ότι η έκθεση του Ινστιτούτου Ιατροδικαστικής υποδήλωνε ότι μπορεί να είχε συναινέσει στις πράξεις για τις οποίες είχε υποβάλει καταγγελία.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης/έλλειψη αποτελεσματικής έρευνας) και του **Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης. Χωρίς να εκφράσει γνώμη σχετικά με την ενοχή του θετού πατέρα, διαπίστωσε ειδικότερα ότι οι αρμόδιες αρχές παρέλειψαν να εξετάσουν τις διαθέσιμες δυνατότητες εξακρίβωσης όλων των σχετικών περιστάσεων και δεν έλαβαν υπόψη την ιδιαίτερα ευάλωτη κατάσταση της προσφεύγουσας και τους ειδικούς ψυχολογικούς παράγοντες που σχετίζονται με τον βιασμό ανηλίκων που διαπράττεται σε οικογενειακό περιβάλλον.

M.P. κατά Φινλανδίας (αριθ. 36487/12)

15 Δεκεμβρίου 2016

Η υπόθεση αφορούσε την καταδικαστική απόφαση σε βάρος της προσφεύγουσας για λόγους συκοφαντικής δυσφήμισης, επειδή εξέφρασε ανησυχίες σε έναν κοινωνικό λειτουργό ότι η κόρη της θα μπορούσε να είχε κακοποιηθεί σεξουαλικά από τον πατέρα της (του παιδιού). Αυτή ήταν η δεύτερη φορά που η προσφεύγουσα εξέφραζε τέτοιες ανησυχίες και αφότου η αστυνομική έρευνα σχετικά με τους ισχυρισμούς της είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχαν αποδείξεις τέλεσης οποιουδήποτε εγκλήματος.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 10** (ελευθερία έκφρασης) της Σύμβασης. Διαπίστωσε ειδικότερα ότι οι αρχές της Φινλανδίας δεν είχαν επιτύχει δίκαιη στάθμιση μεταξύ της ανάγκης προστασίας της κόρης της προσφεύγουσας από τον κίνδυνο ενδεχόμενης σοβαρής βλάβης και της ανάγκης προστασίας του πατέρα από την εσφαλμένη υποψία για κακοποίηση παιδιού. Πράγματι, υπήρξε δυσανάλογη η άσκηση ποινικής δίωξης κατά της προσφεύγουσας και η καταδίκη της για συκοφαντική δυσφήμιση στο πλαίσιο της υπόθεσής της, δηλαδή μιας εμπιστευτικής τηλεφωνικής συνομιλίας μεταξύ της ίδιας και ενός κοινωνικού λειτουργού.

V.C. κατά Ιταλίας (αριθ. 54227/14)

1 Φεβρουαρίου 2018

Η υπόθεση αφορούσε ένα πρόσωπο το οποίο, ως ανήλικο και αντιμετωπίζοντας προβλήματα αλκοολισμού και εθισμό στα ναρκωτικά, είχε υπάρξει θύμα ενός κυκλώματος παιδικής πορνείας και ομαδικού βιασμού. Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ότι οι ιταλικές αρχές δεν είχαν λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της ως ανήλικης και θύματος κυκλώματος πορνείας.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση των Άρθρων 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) **και 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι ιταλικές αρχές δεν είχαν επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια και δεν είχαν λάβει εγκαίρως όλα τα εύλογα μέτρα για να αποτρέψουν τις μορφές κακοποίησης που υπέστη η προσφεύγουσα. Σημείωσε ειδικότερα ότι παρότι τα ποινικά δικαστήρια ενήργησαν ταχύτατα, το Δικαστήριο Ανηλίκων και οι κοινωνικές υπηρεσίες δεν είχαν λάβει άμεσα μέτρα προστασίας, παρόλο που γνώριζαν ότι η προσφεύγουσα (ηλικίας 15 ετών κατά τον κρίσιμο χρόνο) βρισκόταν σε ευάλωτη θέση και ότι η δικαστική διαδικασία σχετικά με τη σεξουαλική της εκμετάλλευση και η έρευνα για τον ομαδικό βιασμό της βρίσκονταν σε εξέλιξη.

A and B κατά Κροατίας (αριθ. 7144/15)

20 Ιουνίου 2019

Η πρώτη προσφεύγουσα κατήγγειλε εξ ονόματος της κόρης της, της δεύτερης προσφεύγουσας, με χρονολογία γέννησης το 2009, ότι οι εθνικές αρχές δεν ανταποκρίθηκαν δέοντως στους ισχυρισμούς ότι το παιδί είχε κακοποιηθεί σεξουαλικά από τον πατέρα του και ότι δεν προβλεπόταν δυνατότητα αποτελεσματικής προσφυγής εκ μέρους τους, σχετικά με το ζήτημα αυτό.

Στην παρούσα υπόθεση, λόγω της σχέσης μεταξύ της πρώτης προσφεύγουσας και του φερόμενου ως δράστη και της πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ των δύο προσφευγουσών, το Δικαστήριο ζήτησε από τον Δικηγορικό Σύλλογο της Κροατίας να ορίσει δικηγόρο για να εκπροσωπήσει τα συμφέροντα του παιδιού. Περαιτέρω, έκρινε ότι η πρώτη προσφεύγουσα δεν μπορούσε να ισχυριστεί ότι υπήρξε θύμα παραβίασης των δικαιωμάτων της. Τέλος, το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε καμία παραβίαση** των διαδικαστικών πτυχών **του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης και **καμία παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι κροατικές αρχές είχαν τηρήσει τις υποχρεώσεις τους ως προς τις διαδικασίες διερεύνησης. Το Δικαστήριο σημείωσε ειδικότερα ότι οι αρχές είχαν προχωρήσει σε ενέργειες για να εξετάσουν τις αντικρουόμενες καταθέσεις που είχαν ληφθεί, σχετικά με την υπόθεση των ισχυρισμών μιας μητέρας για σεξουαλική κακοποίηση του παιδιού της από τον πατέρα.

Stankūnaitė κατά Λιθουανίας

29 Οκτωβρίου 2019

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε καταγγελίες εκ μέρους της προσφεύγουσας σχετικά με αποφάσεις για την επιμέλεια της κόρης της και το γεγονός ότι δεν την ανέθεταν εκ νέου στην ίδια, παρόλο που η ποινική έρευνα εναντίον της (ο πρώην σύντροφός της την είχε κατηγορήσει για συνέργεια στη σεξουαλική παρενόχληση της κόρης τους) είχε τεθεί στο αρχείο. Η προσφεύγουσα κατήγγειλε επίσης ότι υπήρξε καθυστέρηση στην εν τοις πράγμασι επιστροφή της κόρης της σε αυτήν, σε συνέχεια έκδοσης δικαστικής απόφασης υπέρ της.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε καμία παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα στην οικογενειακή και ιδιωτική ζωή) της Σύμβασης, όσον αφορά την προσφεύγουσα. Διαπίστωσε ειδικότερα ότι οι λιθουανικές αρχές διεξήγαγαν τη διαδικασία για την επιμέλεια του παιδιού με την προσήκουσα επιμέλεια: χρειάστηκε πρώτα να περιμένουν να απαλλαγεί η προσφεύγουσα από την εμπλοκή της στη φερόμενη σεξουαλική παρενόχληση της κόρης της. Μόλις το εμπόδιο αυτό ξεπεράστηκε και τα δικαστήρια εξέτασαν το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, εξέδωσαν απόφαση επαναφοράς της επιμέλειάς του στην προσφεύγουσα. Ακολούθως, οι αρχές συνάντησαν αντιδράσεις από άλλα μέλη της οικογένειας στην παράδοση του παιδιού, τελικά ωστόσο έλαβαν με επιτυχία τα κατάλληλα μέτρα για να χειριστούν μια εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση.

Χ και Άλλοι κατά Βουλγαρίας (αριθ. 22457/16)

2 Φεβρουαρίου 2021 (Τμήμα Ευρείας Σύμβασης)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε ισχυρισμούς περί σεξουαλικής κακοποίησης τριών παιδιών σε ορφανοτροφείο της Βουλγαρίας πριν από την υιοθεσία τους από ένα ζευγάρι Ιταλών τον Ιούνιο του 2012. Οι προσφεύγοντες ισχυρίστηκαν επίσης ότι οι βουλγαρικές αρχές δεν τήρησαν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την προστασία τους από την εν λόγω μεταχείριση και στη συνέχεια δεν διεξήγαγαν αποτελεσματική έρευνα.

Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι οι προσφεύγοντες, λόγω του νεαρού της ηλικίας τους και της ιδιότητά τους ως παιδιά που στερήθηκαν τη γονεϊκή φροντίδα και τοποθετήθηκαν σε ίδρυμα, βρίσκονταν σε ιδιαίτερα ευάλωτη κατάσταση και ότι η σεξουαλική κακοποίηση και η βία στην οποία φέρονται να είχαν υποβληθεί, εφόσον αποδεικνύονταν, ήταν αδικήματα αρκετά σοβαρά ώστε να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Άρθρου 3 (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης. Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε καμία παραβίαση κατά το ουσιαστικό σκέλος του Άρθρου 3**, διαπιστώνοντας ειδικότερα, ότι δεν είχε επαρκείς πληροφορίες για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι βουλγαρικές αρχές γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν ότι οι προσφεύγοντες διέτρεχαν πραγματικό και άμεσο κίνδυνο να υποστούν κακομεταχείριση, ώστε να προκύπτει υποχρέωση λήψης προληπτικών επιχειρησιακών μέτρων για την προστασία τους από τον εν λόγω κίνδυνο. Το Δικαστήριο έκρινε ωστόσο ότι υπήρξε **παραβίαση κατά το διαδικαστικό σκέλος του Άρθρου 3** της Σύμβασης. Εν προκειμένω, έκρινε ειδικότερα ότι οι αρχές διερεύνησης, οι οποίες δεν είχαν αξιοποιήσει τους διαθέσιμους μηχανισμούς έρευνας και διεθνούς συνεργασίας, δεν είχαν λάβει όλα τα εύλογα μέτρα για να διαλευκάνουν τα πραγματικά περιστατικά που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης και δεν είχαν προβεί σε πλήρη και προσεκτική ανάλυση των αποδεικτικών στοιχείων που είχαν στη διάθεσή τους. Κατ' εκτίμηση του Δικαστηρίου, οι διαπιστωθείσες παραλείψεις ήταν αρκετά σοβαρές ώστε να θεωρηθεί ότι η έρευνα που διενεργήθηκε δεν ήταν αποτελεσματική κατά την έννοια του Άρθρου 3 της Σύμβασης, ερμηνευόμενου υπό το πρίσμα των άλλων εφαρμοστέων διεθνών πράξεων και ιδίως της «Σύμβασης Lanzarote» του Συμβουλίου της Ευρώπης.⁹

9. [Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών ενάντια στη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση](#) («Σύμβαση του Λανζαρότε»), που εγκρίθηκε από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 12 Ιουλίου 2007.

N.C. κατά Τουρκίας (αριθ. 40591/11)

9 Φεβρουαρίου 2021

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε ελλείψεις στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας κατά ορισμένων προσώπων που κατηγορούνταν για αδικήματα πορνείας συνδεδόμενα με ένα δεκατετράχρονο κορίτσι. Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ειδικότερα ότι δεν έλαβε καμία υποστήριξη από επαγγελματίες κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, ότι υπέστη εξευτελισμό ενώπιον των κατηγορουμένων και ότι δέχθηκε απειλές από αυτούς εν γνώσει των δικαστικών αρχών. Κατήγγειλε επίσης ότι δύο κατηγορίες είχαν παραγραφεί λόγω παρελεύσεως προθεσμίας και ότι οι ποινές των κατηγορουμένων είχαν μετριασθεί λόγω καλής συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια των ακροάσεων. Επιπλέον, θεώρησε ότι δεν είχε προστατευθεί κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας την οποία χαρακτήρισε αναποτελεσματική τόσο ως προς τη διάρκεια όσο και ως προς την έκβασή της.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση των Άρθρων 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) **και 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι ενέργειες των εθνικών αρχών δεν ήταν σύμφωνες προς την υποχρέωση προστασίας ενός παιδιού που είχε πέσει θύμα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης. Διαπίστωσε ειδικότερα ότι η έλλειψη υποστήριξης έναντι της προσφεύγουσας, η παράλειψη προστασίας της έναντι των κατηγορουμένων, η περιττή αναπαράσταση των περιστατικών βιασμού, οι επανειλημμένες ιατρικές εξετάσεις, η απουσία ήρεμου και ασφαλούς περιβάλλοντος κατά τις ακροάσεις, η εκτίμηση της συναίνεσης του θύματος, η υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας και τέλος, το γεγονός ότι δύο από τις κατηγορίες είχαν παραγραφεί, συνιστούσαν σοβαρή περίπτωση δευτερογενούς θυματοποίησης της προσφεύγουσας. Κατ' εκτίμηση του Δικαστηρίου, ο τρόπος διεξαγωγής της διαδικασίας δεν διασφάλιζε την αποτελεσματική εφαρμογή του ποινικού δικαίου επί της προσβολής των αξιών που προστατεύονται από τα Άρθρα 3 και 8 της Σύμβασης.

R.B. κατά Εσθονίας (αριθ. 22597/16)

22 Ιουνίου 2021

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την παράλειψη διεξαγωγής αποτελεσματικής ποινικής έρευνας σχετικά με τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας για σεξουαλική κακοποίηση από τον πατέρα της. Η προσφεύγουσα ήταν ηλικίας περίπου τεσσεράμισι ετών κατά τον κρίσιμο χρόνο. Η καταγγελία της αφορούσε διαδικαστικές πλημμέλειες κατά την ποινική διαδικασία στο σύνολό της, συμπεριλαμβανομένης της παράλειψης του ανακριτή να την ενημερώσει για τα διαδικαστικά της δικαιώματα και καθήκοντα, καθώς και την αντίδραση του Ανώτατου Δικαστηρίου απέναντι σε αυτήν την παράλειψη η οποία επέφερε την εξαίρεσή της από τη διαδικασία κατάθεσης και την αθώωση του πατέρα της για δικονομικούς λόγους.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρχαν σημαντικές αδυναμίες στη διαδικαστική ανταπόκριση των εθνικών αρχών επί του ισχυρισμού της προσφεύγουσας για βιασμό και σεξουαλική κακοποίηση από τον πατέρα της, κατά την οποία δεν ελήφθησαν επαρκώς υπόψη το ιδιαίτερα ευάλωτο της κατάστασής της και οι ανάγκες που αντιστοιχούσαν στο νεαρό της ηλικίας της, ώστε να της παρασχεθεί αποτελεσματική προστασία ως φερόμενο θύμα σεξουαλικών εγκλημάτων. Επομένως, χωρίς να εκφράσει γνώμη σχετικά με την ενοχή του κατηγορουμένου, το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόστηκαν οι μηχανισμοί ποινικής δικαιοσύνης, συνολικά στην παρούσα υπόθεση, με αποτέλεσμα την επίλυση της βάσει διαδικαστικών όρων, ήταν πλημμελής σε σημείο που να συνιστά **παραβίαση** των θετικών υποχρεώσεων του εγκαλούμενου κράτους δυνάμει **των Άρθρων 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) **και 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης.

J.C. και Άλλοι κατά Βελγίου (αριθ. 11625/17)

12 Οκτωβρίου 2021

Οι προσφεύγοντες στην παρούσα υπόθεση ήταν 24 Βέλγοι, Γάλλοι και Ολλανδοί πολίτες οι οποίοι ισχυρίστηκαν ότι είχαν υπάρξει θύματα σεξουαλικής κακοποίησης από καθολικούς ιερείς κατά την παιδική τους ηλικία. Η υπόθεση αφορούσε ειδικότερα αγωγή αποζημίωσης που άσκησαν οι προσφεύγοντες κατά της Αγίας Έδρας και κατά ορισμένων ηγετών της Καθολικής Εκκλησίας του Βελγίου και Καθολικών ενώσεων, ισχυριζόμενοι ότι η ζημία προκλήθηκε από τον δομικά πλημμελή τρόπο, με τον οποίο το Κράτος αντιμετώπισε το πρόβλημα της σεξουαλικής κακοποίησης στο πλαίσιο της Εκκλησίας. Από τη στιγμή που τα βελγικά δικαστήρια έκριναν ότι δεν είχαν δικαιοδοσία επί της Αγίας Έδρας, οι προσφεύγοντες ισχυρίστηκαν ότι είχαν στερηθεί την πρόσβαση σε δικαιοδοτικό όργανο.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 6 παρ. 1** (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη) της Σύμβασης στην παρούσα υπόθεση. Εκτιμώντας ότι η απόρριψη διεξαγωγής της ποινικής διαδικασίας από τα βελγικά δικαστήρια, ελλείπει δικαιοδοσίας για την εκδίκαση της υπόθεσης αδικοπραξίας που είχαν εγείρει οι προσφεύγοντες κατά της Αγίας Έδρας, δεν παρέκκλινε από τις γενικά αναγνωρισμένες αρχές του διεθνούς δικαίου σε θέματα ετεροδικείας κρατών, διαπίστωσε ότι ο περιορισμός του δικαιώματος πρόσβασης σε δικαιοδοτικό όργανο δεν μπορούσε συνεπώς να θεωρηθεί δυσανάλογος προς τους επιδιωκόμενους νόμιμους σκοπούς.

A.P. κατά της Δημοκρατίας Μολδαβίας (αριθ. 41086/12)

26 Οκτωβρίου 2021

Η υπόθεση αυτή αφορούσε την αποτελεσματικότητα έρευνας που διεξήγαγαν οι αρχές της Μολδαβίας, ως προς τους ισχυρισμούς περί σεξουαλικής κακοποίησης σε βάρος του προσφεύγοντος, ηλικίας τότε πέντε ετών, από ένα δωδεκάχρονο αγόρι.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι η έρευνα που διεξήγαγαν οι αρχές στην παρούσα υπόθεση ήταν αναποτελεσματική, καθώς δεν ήταν εμπειριστατωμένη και δεν έλαβε υπόψη το ιδιαίτερα ευάλωτο της κατάστασης του προσφεύγοντος. Το Δικαστήριο επισήμανε ειδικότερα ότι ο προσφεύγων δεν είχε υποστηριχθεί από κοινωνικό λειτουργό, ψυχολόγο ή άλλον ειδικό κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής έρευνας. Είχε ήδη την ευκαιρία να αποφανθεί ότι μια τέτοια διαπίστωση ήταν αρκετή για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ένα παιδί που φέρεται να έχει υποστεί σεξουαλική κακοποίηση δεν είχε, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης ευαλωτότητάς του, λάβει επαρκή μέριμνα κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας από τα εθνικά δικαστήρια. Η έλλειψη οποιασδήποτε συνδρομής προς τον προσφεύγοντα, ο οποίος ήταν ανήλικος, κατά τη διάρκεια της ανάκρισής του από τις αρχές θεωρήθηκε ιδιαίτερα ατυχής, καθώς κανένα στοιχείο δεν έδειχνε ότι ο αστυνομικός που είχε διεξάγει την ανάκριση ήταν ειδικά εκπαιδευμένος για την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων.

Looste κατά Γαλλίας

3 Νοεμβρίου 2022

Η καταγγελία της προσφεύγουσας επί της παρούσας υπόθεσης αφορούσε παραλείψεις της Υπηρεσίας Πρόνοιας Νέων (Aide sociale à l'enfance, ASE), όσον αφορά την επίβλεψη της τοποθέτησής της σε ανάδοχη οικογένεια στην ηλικία των πέντε ετών. Υποστήριξε ειδικότερα ότι δεν υπήρχε πρόβλεψη δυνατότητας αποτελεσματικής προσφυγής προκειμένου να ζητήσει τον καταλογισμό της ευθύνης στην ASE, λόγω της αδικαιολόγητα περιοριστικής ή και λανθασμένης εφαρμογής των χρονικών ορίων παραγραφής αδικημάτων από τα διοικητικά δικαστήρια. Υποστήριξε επίσης ότι η ASE δεν την προστάτευσε από τη σεξουαλική κακοποίηση την οποία είχε υποστεί κατά το διάστημα μεταξύ των ετών 1976 έως 1988, από τον ανάδοχο πατέρα της. Τέλος, κατήγγειλε την παράλειψη συμμόρφωσης της οικογένειας, που ήταν Μάρτυρες του Ιεχωβά, με τη δέσμευση που είχαν αναλάβει εν ειδει ρήτρας θρησκευτικής ουδετερότητας.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 13** (δικαίωμα πραγματικής προσφυγής) **σε συνδυασμό με τα Άρθρα 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) **και 9** (ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι υπό τις πολύ ειδικές περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, τα εθνικά δικαστήρια είχαν επιδείξει υπέρμετρη τυπολατρεία, τα αποτελέσματα της οποίας ήταν ασυμβίβαστα με το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής. Συναφώς, το Δικαστήριο επισήμανε ειδικότερα ότι τα διοικητικά δικαστήρια απέρριψαν την άσκηση αγωγής αποζημίωσης της προσφεύγουσας κατά του *διαμερίσματος* Tarn-et-Garonne, βάσει του τετραετούς κανόνα παραγραφής. Το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι γαλλικές αρχές δεν τήρησαν την υποχρέωσή τους περί προστασίας της προσφεύγουσας από την κακομεταχείριση την οποία υπέστη από τον ανάδοχο πατέρα της κατά το χρονικό διάστημα που η επιμέλειά της, είχε ανατεθεί σε οικογένεια αναδοχής. Συναφώς, παρατήρησε ιδιαίτερα ότι οι αρμόδιες αρχές δεν είχαν θέσει σε εφαρμογή τα προληπτικά μέτρα που προβλέπονταν από την ισχύουσα νομοθεσία κατά τον κρίσιμο χρόνο, για τον εντοπισμό του κινδύνου κακομεταχείρισης και διαπίστωσε ότι η έλλειψη επίβλεψης ανά τακτά χρονικά διαστήματα από την ASE, σε συνδυασμό με την έλλειψη επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι επηρέασε σημαντικά την πορεία των γεγονότων. Τέλος, το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 9** της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι εθνικές αρχές δεν είχαν προβεί στη λήψη μέτρων ως όφειλαν, σύμφωνα με τις ειδικές, θετικές υποχρεώσεις τους στην παρούσα υπόθεση, ώστε να εξασφαλίσουν ότι η ανάδοχη οικογένεια τηρούσε τη ρήτρα θρησκευτικής ουδετερότητας, βάσει της οποίας δεσμεύονταν να σέβονται τις θρησκευτικές απόψεις της προσφεύγουσας και της βιολογικής της οικογένειας.

B κατά Ρωσίας (αριθ. 36328/20)¹⁰

7 Φεβρουαρίου 2023

Το 2019, σε ηλικία 12 ετών, η προσφεύγουσα, η οποία ζούσε υπό την κηδεμονία κάποιου προσώπου μετά τον θάνατο της μητέρας της, αποκάλυψε ότι είχε υποστεί σεξουαλική κακοποίηση μεταξύ των ηλικιών 7 έως 10 ετών. Η υπόθεση αφορούσε τη συμμετοχή της στην επακόλουθη έρευνα και εξέλιξη της ποινικής διαδικασίας κατά των φερόμενων ως δραστών. Κατήγγειλε ότι οι επανειλημμένες ανακρίσεις και η άμεση επαφή με τους φερόμενους ως δράστες, κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, της προκάλεσαν σοβαρό άγχος και την υπέβαλαν σε ψυχική ταλαιπωρία, με αποτέλεσμα να υποστεί σοβαρές ψυχολογικές διαταραχές και να τραυματιστεί εκ νέου.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι το εγκαλούμενο Κράτος δεν προστάτευσε την προσωπική ακεραιότητα της προσφεύγουσας κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, η οποία είχε οδηγήσει στη δευτερογενή θυματοποίησή της. Το Δικαστήριο επισήμανε ειδικότερα ότι οι αρχές είχαν επιδείξει πλήρη αδιαφορία για τα δεινά που υπέφερε η προσφεύγουσα η οποία, όπως παρατήρησε περαιτέρω το Δικαστήριο, βρισκόταν σε εξαιρετικά ευάλωτη θέση, λόγω του νεαρού της ηλικίας της, της τραγικής οικογενειακής κατάστασης, της τοποθέτησης σε ορφανοτροφείο και της φερόμενης σεξουαλικής κακοποίησης.

10. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

E.L. κατά Λιθουανίας (αριθ. 12471/20)

9 Απριλίου 2024¹¹

Ο προσφεύγων στην παρούσα υπόθεση ισχυρίστηκε ότι είχε υποστεί σεξουαλική κακοποίηση από τρία μεγαλύτερα αγόρια, όταν είχε τοποθετηθεί σε στέγη ανηλίκων κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 2008 και 2013. Κατήγγειλε ειδικότερα ότι οι εθνικές αρχές δεν είχαν διερευνήσει αποτελεσματικά τους ισχυρισμούς του περί κακοποίησης. Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης όσον αφορά τον προσφεύγοντα, διαπιστώνοντας ότι το λιθουανικό κράτος δεν είχε εκπληρώσει το κατά τη Σύμβαση καθήκον του να διερευνήσει αποτελεσματικά τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος περί κακομεταχείρισης. Επισήμανε ειδικότερα ότι τόσο οι εισαγγελικές αρχές όσο και τα δικαστήρια απέφυγαν να εκδώσουν απόφαση ή να κάνουν ρητή αναφορά στην ανάγκη για ολοκληρωμένη ψυχιατρική και ψυχολογική εξέταση σχετικά με τη φερόμενη κακοποίηση, παρά τα αιτήματα του προσφεύγοντος.

Βλέπε επίσης, προσφάτως:

Y.P. κατά Βουλγαρίας (αριθ. 23614/20)

17 Μαΐου 2022 (απόφαση της Επιτροπής)

Βία σε σχολικές εγκαταστάσεις

Καγκ κατά Τουρκίας

10 Ιουλίου 2012

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε τη δολοφονία του 15χρονου γιου και αδελφού των προσφευγόντων, ο οποίος μαχαιρώθηκε μπροστά σε ένα σχολείο από κάποιον μαθητή. Οι προσφεύγοντες ισχυρίστηκαν ειδικότερα ότι ο θάνατος του αγοριού ήταν αποτέλεσμα αμέλειας εκ μέρους της διοίκησης του σχολείου και κατήγγειλαν επίσης τη διάρκεια της διαδικασίας εκδίκασης διοικητικής αποζημίωσης.

Το Δικαστήριο επανέλαβε στην παρούσα υπόθεση την ουσιαστική ευθύνη των σχολικών αρχών για την προστασία της υγείας και της ευεξίας των μαθητών - λαμβάνοντας υπόψη το ιδιαίτερα ευάλωτο της κατάστασής τους, λόγω της ηλικίας τους - και το πρωταρχικό καθήκον για προστασία από κάθε μορφή βίας στην οποία ενδέχεται να υποβληθούν ενώ βρίσκονται υπό την εποπτεία του σχολείου. Μολονότι δεν θα ήταν αναμενόμενο από το διδακτικό προσωπικό να παρακολουθεί συνεχώς κάθε μαθητή, οι συμπεριφορές εντός και εκτός των σχολικών εγκαταστάσεων απαιτούσαν αυξημένη επιτήρηση. Στην υπό εξέταση υπόθεση, το Δικαστήριο επισήμανε ειδικότερα ότι η διεύθυνση του σχολείου είχε αναφέρει ανεπιτυχώς ζητήματα ασφαλείας στις αρμόδιες αρχές, ζητώντας μάλιστα τη συνδρομή της αστυνομίας. Έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 2** (δικαίωμα στη ζωή) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης, οι τουρκικές αρχές δεν εκπλήρωσαν το καθήκον τους για εξασφάλιση της εποπτείας των εγκαταστάσεων του σχολείου. Το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 6 παρ. 1** (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη εντός λογικής προθεσμίας) της Σύμβασης, λόγω της υπερβολικής διάρκειας της διαδικασίας εκδίκασης αποζημίωσης, η οποία διήρκεσε πέντε χρόνια και τρεις μήνες.

11. Η απόφαση αυτή θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο Άρθρο 44 παρ. 2 της [Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου](#).

Derenik Mkrtchyan και Gayane Mkrtchyan κατά Αρμενίας

30 Νοεμβρίου 2021

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε τον θάνατο του εγγονού και του γιου των προσφευγόντων αντίστοιχα, σε ηλικία δέκα ετών, το 2010, μετά από διαπληκτισμό στην αίθουσα διδασκαλίας του σχολείου του. Αφορούσε επίσης την επακόλουθη έρευνα και τη δικαστική διαδικασία. Οι προσφεύγοντες ισχυρίστηκαν ειδικότερα, ότι ο θάνατος του αγοριού επήλθε από την παράλειψη των σχολικών αρχών να το προστατεύσουν ενόσω βρισκόταν υπό τον έλεγχό τους και ότι η έρευνα που ακολούθησε ήταν αναποτελεσματική.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση** κατά το ουσιαστικό σκέλος του **Άρθρου 2** (δικαίωμα στη ζωή) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι δεν υπήρχαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι αρχές του σχολείου δεν είχαν τηρήσει την υποχρέωσή τους, δυνάμει της εν λόγω διάταξης, να παράσχουν στο νεαρό αγόρι, το απαιτούμενο επίπεδο προστασίας της ζωής. Έκρινε ωστόσο, ότι υπήρξε **παραβίαση** κατά το διαδικαστικό σκέλος **του Άρθρου 2**, διαπιστώνοντας ότι η έρευνα που διεξήχθη για τον θάνατο του αγοριού δεν πληρούσε τις απαιτήσεις της εν λόγω διάταξης.

Περαιτέρω ανάγνωση

Βλέπε ειδικότερα:

- **[Εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για τα δικαιώματα του παιδιού](#)**, Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Συμβούλιο της Ευρώπης, Ιούνιος 2015
- Ιστότοπος του Συμβουλίου της Ευρώπης για **[Τα δικαιώματα του παιδιού](#)**

Επικοινωνία:

Τηλ.: +33 (0)3 90 21 42
08